

ANNEX 6

Escriure sense por

Material per a un taller d'escriptura creativa

(per a alumnes dotats i motivats per escriure)

Montserrat Torra Puigdel·lívol

Curs 2007-2008

ÍNDEX

Introducció	5
I Activitats amb textos narratius	7
A) Nivell 1 (textos 1 - 21)	9
B) Nivell 2 (textos 22 - 40)	35
II Activitats amb traduccions	57
A) Traduccions automàtiques	59
B) Traduccions d'autoria coneguda	63
III Activitats amb poemes	79
(textos 41-50)	
Annexos	93
✓ Llistat de tipus d'activitats proposades	95
✓ Índexs de textos	97
a) per número de text	99
b) per activitat	101
c) per autor	103
✓ Referències bibliogràfiques dels textos	105

INTRODUCCIÓ

Aquest material per a un taller d'escriptura creativa ha estat elaborat gràcies a una llicència retribuïda concedida pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm.: 4968 de 14.09.2007).

- ✓ És un material per a un taller d'escriptura creativa.
- ✓ El material s'adreça principalment al professorat de llengües (catalana i castellana) a partir de secundària. Però pot ser útil també per a qualsevol persona que, de manera individual, vulgui practicar l'escriptura amb propostes engrescadores.
- ✓ Consisteix en un recull de 50 textos literaris (fragments o complets) amb una proposta d'activitat d'escriptura per a cadascun (imitar, traduir, recrear, transformar...).
- ✓ Una de les activitats que es proposa és la traducció, que es considera molt útil per a la reflexió sobre la llengua. Per aquest motiu, s'inclou un apartat en què es pot treballar específicament sobre traduccions.
- ✓ Els textos són en català i en castellà: n'hi ha d'originals en català, d'originals en castellà i de traduccions al català o al castellà d'autors que utilitzen altres llengües. De cadascun d'aquests grups, n'hi ha uns quants que són poemes.
- ✓ Hi ha tres apartats:
  - I Activitats amb textos narratius
  - II Activitats sobre traduccions
  - III Activitats amb poemes
- ✓ El primer apartat (recull de textos narratius) presenta dues parts, tenint en compte dos nivells de dificultat (nivell 1 i nivell 2).
- ✓ El segon apartat (activitats sobre traduccions) també consta de dues parts, que agrupen diferents tipus de traduccions de textos amb propostes de treball:
  - Traduccions fetes per traductors automàtics d'un text en català i d'un altre en castellà, que permeten observar i comentar els errors que s'hi cometen,

- Traduccions d'autoria coneguda. En aquest cas es presenten textos de traduccions publicades: un text original català traduït al castellà; un de castellà traduït al català; i un text original de cadascuna de les quatre llengües que es poden impartir en l'ensenyament secundari (anglès, francès, alemany i italià) amb traduccions al català i al castellà de cadascun. Permeten comparar la pròpia traducció amb la que ha fet un expert o observar les diferències de solucions adoptades per a un mateix text.
- ✓ El tercer apartat (activitats amb poemes) agrupa 10 textos de poesia, també amb una proposta de treball cadascun. En algun cas, s'ofereix també la versió original del text poètic traduït, cosa que permet observar i comentar les dificultats afegides que hi ha en la traducció de poesia. Per tant, les propostes de treball amb poemes inclouen activitats tant del primer apartat com del segon.
- ✓ Cada text amb la seva proposta de treball ocupa una pàgina diferent, organitzada de manera clara. A l'angle superior dret es presenten, de forma ben marcada i sintètica, tres informacions de les característiques del text i la seva activitat: si són narratius o poètics i el nivell dels textos narratius (N1/N2 - P), la llengua (CT/CS) i si és original o traducció (Orig./Trad.).
- ✓ Al final del material s'adjunta un llistat dels tipus d'activitats plantejades i també s'inclouen tres índexs: per numeració dels textos, per activitat i per autors.

I ACTIVITATS AMB TEXTOS NARRATIUS

A) NIVELL 1

Text 1

N1 / CS / Trad.

Y el gran espejo flotaba sobre países y mares, sobre ciudades y campos. La gente que lo veía no se sorprendía, sino que decía: "Es la luna". Y cada vez que el espejo volvía, ponía delante de la princesa todos los reflejos que había recogido durante su viaje. Los había bonitos y feos, interesantes y aburridos, según como salía. La princesa escogía los que le gustaban, mientras que los otros los tiraba simplemente a un arroyo. Y los reflejos liberados volvían a sus dueños, a través del agua, mucho más de prisa de lo que te imaginas. A eso se debe que veas tu propia imagen reflejada cuando te inclinas sobre un pozo o un charco de agua.

Michael Ende, *Momo*

- **CANVIAR EL NARRADOR:** Escriure un text en què, en primera persona, s'expliqui a un company el contingut d'aquest text. **"He leído que la razón de que veamos nuestra propia imagen reflejada en..."**

Text 2

N1 / CS / Orig.

La verdad es que estos apuntes míos están resultando demasiado desordenados, y hasta se me ocurre que caóticos, tal vez a causa del desarreglo general en que todo se encuentra hoy, del nerviosismo que padecemos y de la incertidumbre con que se trabaja. Cuando, con más sosiego y en condiciones más normales, pueda yo redactar el texto definitivo de mi libro, habré de vigilarme y tener mucho cuidado de presentar los acontecimientos, no revueltos, como ahora, sino en su debido orden cronológico, de modo que aparezcan bien inteligibles y ostenten el decoro formal exigido en un relato histórico. Después de todo, no importa: estos papeles no son sino un ejercicio, como el de los músicos cuando templan su instrumento, o a lo sumo recolección de materiales, borrador y anotación de detalles para no olvidarme luego de lo que se me ocurre y debo retener. Por lo demás, solo yo tengo que manejarlos.

Francisco Ayala, *Muertes de perro*

- **CANVIAR EL REGISTRE:** De formal a col·loquial, com si fos un altre “jo”.

Text 3

N1 / CT / Trad.

Encara que feia molts anys que la família Rodlel ja no hi vivia, els habitants de Laforqueta la continuaven anomenant «Casa Rodlel». La casa era sobre un turó des d'on es veia tot el poble; tenia algunes finestres tapiades, li faltaven algunes teules i l'heura creixia de manera descontrolada per la façana. Antigament havia estat una mansió elegant, l'edifici més gran i imponent en molts quilòmetres a la rodona; ara la Casa Rodlel estava deixada i abandonada.

Tots els habitants de Laforqueta pensaven que la casa feia «cangueli». Mig segle enrere hi havia tingut lloc un fet horrible, un fet que encara comentaven els més grans del poble quan se'ls acabaven les xafarderies. La història s'havia explicat tant, i la gent hi havia ficat tanta cullerada, que ja ningú sabia què era el que havia passat realment. Ara bé. Totes les versions tenien un punt en comú: tot havia començat feia cinquanta anys, a l'alba d'un bonic dia d'estiu, en els temps en què la Casa Rodlel encara estava ben cuidada i era un lloc impressionant, quan una de les minyones va entrar a la sala i va trobar-se els tres membres de la família Rodlel morts.

J. K. Rowling, *Harry Potter i el calze de foc*

- **ORDENAR** els fets de manera cronològica i reescriure el relat mantenint aquest ordre.

Text 4

N1 / CT / Trad.

Va tornar l'endemà i molts altres dies més. Ara passava sempre pel carrer nou i cada vegada es parava a tocar la reixa. Sempre s'inventava noves cançons, picant quan calia sobre les barres. Va inventar una cançó per cadascun dels arbres que veia al parc: el pi, l'avet, el cedre del Líban, l'esvelt xiprer estirat com un dit per fer pessigolles als núvols. Va inventar una cançó per l'avinguda que pujava cap a la casa, pels camins que s'endinsaven a les verdes galeries sota els arbres, per l'herba i pels parterres florits. Però no va dir res del seu descobriment ni als seus pares, ni a la mestra, ni als companys. La reixa musical era el seu instrument secret.

Gianni Rodari, *El joc dels quatre cantons*

- **INTEGRAR:** Escriure un relat que s'integri entre els tres fragments marcats (un al principi, un al mig i l'altre com a final).

Text 5

N1 / CT / Orig.

La fotografia que mira ara li ha dut al cap el dia de l'excursió. L'última que va fer amb l'Anna. No recorda el nom del poble. Creu que tot just arribar-hi van visitar una església desolada i una mena de castell en ruïnes. Després, de seguida es va fer l'hora de dinar. Sempre era igual. Durant un parell d'hores, i un cop donades les consignes oportunes, els professors abandonaven la vigilància. Els alumnes obedients, distribuïts per grups en una magnífica esplanada, obrien les bosses del menjar i en presumien davant dels amics. N'hi havia que compartien la truita, les galetes i la carn arrebossada; d'altres se'n guardaven prou d'oferir res als companys.

Maria Jaén, *La dona discreta*

- **TERGIVERSAR:** Mantenir l'estructura però canviar "excursió" per "partit".

Text 6

N1 / CS / Orig.

Mi casero me llamó mientras yo cruzaba el jardín, y se brindó para acompañarme a través de los pantanos. Hizo bien, ya que la colina estaba convertida en un ondulante mar de nieve, que ocultaba todas las desigualdades del terreno. La impresión que yo guardaba de la topografía del suelo no respondía en nada a lo que ahora veíamos, porque los hoyos estaban llenos de nieve, y los montones de piedras — reliquias del trabajo de las canteras— que bordeaban el camino, habían desaparecido bajo la nieve. Yo había distinguido el día anterior una sucesión de piedras erguidas a lo largo del camino y blanqueadas con cal, para que sirviesen de referencia en la oscuridad, y también cuando las nevadas podían hacer confundir la tierra segura del camino con las movedizas charcas de sus márgenes. Pero ahora ni siquiera se percibían aquellos jalones. Mi compañero tuvo que advertirme varias veces para impedir que yo me saliera del sendero.

Emily Brontë, *Cumbres borrascosas*

- **CANVIAR EL TO:** Reescriure el text afegint-hi sensacions de misteri i angouxa.

Text 7

N1 / CS / Trad.

Más de mil veces había recorrido yo aquel paseo, cuando cierto día mi vista se fijó en una casucha, cuyo aspecto contrastaba singularmente con los alrededores. Figuraos un cuadrado de piedras con cuatro ventanas, que formaba un solo piso; su altura no excedía apenas de la de un entresuelo de las magníficas casas contiguas a derecha e izquierda; el tejado de aquel barracón, agrietado por todas partes, hallábase ya ruinoso, y los vidrios rotos se habían sustituido con pliegos de papel gris o azul. Las cuatro ventanas estaban cerradas; las del piso bajo se habían tapiado; y en la puerta, estrecha, baja y sin cerradura, inútilmente se hubiera buscado una campanilla o llamador. Este deterioro indicaba una soledad completa; aquella casucha parecía abandonada hacía cien años, y aunque en rigor nada tiene de particular una casa desierta, el hecho de hallarse en un barrio tan rico, y en un terreno que podía reportar a su propietario una renta considerable, podía dar origen a las suposiciones: yo no podía pasar por delante de aquella especie de ruina sin forjarme las más diversas historias.

E. Teodoro Hoffmann, «El misterio de la casa desierta».

Cuentos fantásticos

- **RECREAR:** Escriure una història de les que l'autor, al final del text, diu que s'inventa.

Text 8

N1 / CT / Orig.

Una hora larga _____ la justicia en acudir para reconocer _____ levantar el cadáver; hallábase éste atravesado _____ la acera, tendido sobre el lado _____, descansando la cabeza contra el zócalo _____ pabellón del ministerio de la Guerra, _____ de la segunda ventana. Tenía en _____ sien derecha una fuerte contusión, producida _____ duda por el golpe dado al _____, y en el lado izquierdo del _____ una tremenda puñalada que le dividía _____ la mitad la arteria carótida. Un _____ torrente de sangre, que de allí _____ brotado, empapaba su ropa y humedecía _____ tierra.

Luis Coloma, *Pequeñeces*

- **OMPLIR BUITES:** Llegir tot el text. Després omplir cada buit del text amb la paraula més adequada segons el context.

Clau

Una hora larga **tardó** la justicia en acudir para reconocer **y** levantar el cadáver; hallábase éste atravesado **en** la acera, tendido sobre el lado **derecho** descansando la cabeza contra el zócalo **del** pabellón del ministerio de la Guerra, **debajo** de la segunda ventana. Tenía en **la** sien derecha una fuerte contusión, producida **sin** duda por el golpe dado al **caer** y en el lado izquierdo del **cuello** una tremenda puñalada que le dividía **por** la mitad la arteria carótida. Un **gran** torrente de sangre, que de allí **había** brotado, empapaba su ropa y humedecía **la** tierra.

Text 9

N1 / CS / Trad.

Tenía el pelo rubio y largo sujeto en un moño sobre la nuca. Sus brazos desnudos eran pálidos. Los gestos con que cogía la plancha, la guiaba y la volvía a dejar, y luego doblaba y apartaba las prendas, eran lentos y concentrados, y se movía, se encorvaba y se incorporaba con la misma lentitud y concentración. Sobre su rostro de entonces se han ido depositando en mi imaginación sus rostros ulteriores. Cuando la evoco tal como era entonces, la veo sin rostro. Tengo que reconstruíselo. Frente alta, pómulos altos, ojos azul pálido, labios gruesos y de contorno suave, sin arco en el labio superior, mentón enérgico. Un rostro ancho, áspero, de mujer adulta. Sé que me pareció hermosa. Pero no consigo evocar su hermosura.

Bernhard Schlink, *El lector*

- **INVERTIR:** Reescriure el text però començant pel final i anant enrere fins als fets del començament. **“No consigo evocar su hermosura. Pero sé que me pareció hermosa...”**

Text 10

N1 / CT / Orig.

Hem estat tot el cap de setmana al Montseny, a casa dels pares de la Lídia. Ens ho hem passat pipa collint bolets i castanyes i cuinant els fruits de la tardor. Hem bullit espaguetis i els hem barrejat amb els ceps tallats a làmines i saltats amb mantega. Els rovellons, els hem fet a la brasa. Les castanyes les hem cuites al caliu a l'hora de sopar. La Lídia ha dit que si l'endemà l'acompanyàvem a buscar cireres d'arboç, en podríem fer melmelada. Però li hem respost que ja havíem satisfet les ànsies pageses i culinàries, que ens estimàvem més jugar a l'escrable.

Gemma Lienas, *El diari blau de la Carlota*

- **CANVIAR EL NARRADOR:** Escriure el diari de la Lídia del mateix cap de setmana que explica la Carlota.

Text 11

N1 / CS / Orig.

Por otro lado, el descubrimiento de la casa de su tío alentaba a Cipriano. No era, como cabía pensar, la casa pretenciosa de un gran burgués sino el refugio atractivo y sereno de un intelectual. Cipriano pasaba horas en la biblioteca donde se alineaban más de quinientos volúmenes, algunos de ellos editados en Valladolid, (traducciones en romance de Juvenal, Salustio y la *Ilíada*.) Los poetas latinos estaban casi todos y, paso a paso, Cipriano fue descubriendo el placer de la lectura, el acto íntimo y silencioso de desflorar un libro. Por otro lado, en la casa había buena pintura, copias de cierta solvencia de obras acreditadas, y algunos esbozos de escultura.

Miguel Delibes, *El hereje*

- **COMBINAR:** Després de llegir tots dos textos (el següent és un fragment del text 22), escriure una descripció d'un amant dels llibres.

Y Hans Reiter, que no había visto en su vida tantos libros juntos, les quitaba el polvo, uno por uno, los trataba con cuidado, pero tampoco los leía, en parte porque con su libro de la vida marina ya tenía suficiente y en parte porque temía la aparición repentina del barón [...], aunque de tanto en tanto aparecía por allí su sobrino, [...] un muchacho de unos veinte años que solía pasar una semana en la casa de campo, completamente solo, sin apenas importunar a nadie, y que se encerraba en la biblioteca sin límite de tiempo, leyendo y bebiendo coñac hasta que se quedaba dormido sobre el sillón.

Roberto Bolaño, 2666

Text 12

N1 / CT / Orig.

El veia de tan a prop i tenia tan poques coses a fer que vaig observar-lo una estona. La cara era (1)_____, (2)_____, tirant a (3)_____, i no presentava pas cap línia precisa: una cara feta de (4)_____ protuberàncies sense consistència, d'una carn que semblava caure. Representava tenir uns cinquanta-cinc anys, i potser encara no els tenia. Tenia el cabell (5)_____ i (6)_____ i uns ulls (7)_____ sobre d'unes (8)_____ bosses (9)_____; el front (10)_____ i el nas (11)_____, la boca (12)_____, l'orella (13)_____, el clatell (14)_____ i (15)_____. La resta era proporcionada a la seva alçada: (16)_____ espatlles, ventre (17)_____, cama (18)_____ i una (19)_____ planta de peu. Anava (20)_____ i portava un vestit (21)_____, que li queia de qualsevol manera: un vestit comprat fet.

Josep Pla, *Contraban i altres narracions*

- **OMPLIR BUI TS:** Llegir tot el text. Després omplir cada buit amb **adjectius**, per elaborar un retrat. Es pot fer més d'una vegada per crear personatges diferents. Finalment, comparar amb l'original.

Original

El veia de tan a prop i tenia tan poques coses a fer que vaig observar-lo una estona. La cara era rodona, grossa, tirant a vulgar, i no presentava pas cap línia precisa: una cara feta de petites protuberàncies sense consistència, d'una carn que semblava caure. Representava tenir uns cinquanta-cinc anys, i potser encara no els tenia. Tenia el cabell rar i blanquinós i uns ulls blancs sobre d'unes enormes bosses morades; el front ample i el nas normal, la boca molsuda, l'orella grossa, el clatell ondulat i curt. La resta era proporcionada a la seva alçada: amples espatlles, ventre solemne, cama espessa i una considerable planta de peu. Anava afaitat i portava un vestit clar, que li queia de qualsevol manera: un vestit comprat fet.

Text 13

N1 / CT / Trad.

Cada matí, havia de rentar les tasses de l'esmorzar, enlluentar les culleres i la gran tetera d'argent, relíquies d'altres èpoques, i fregar els gots fins a fer-los brillar. Després calia fer la neteja del menjador, cosa que no era cap distracció: tots els mobles estaven coberts d'escultures i tenien potes de grifó, i ni la més mínima volva de pols escapava a la mirada aguda de la tia. A continuació, donava el menjar al lloro i netejava el gosset, mentre pujava i baixava una dotzena de vegades les escales per anar a buscar diversos objectes i transmetre ordres al servei...

Louise M. Alcott, *Petites dones*

- **TRANSFORMAR:** Convertir en un text que expliqui el que el personatge hauria de fer en una casa actual i normal.

Text 14

N1 / CS / Trad.

11 de octubre de 19...

Cheri:

Me siento feliz y muy tranquila (la carta estaba escrita en un inglés abominable). Cogemos peces desde la barca. La comida es muy buena. Zeppo manda sus recuerdos. (Zeppo era un griego moreno que la había invitado, y a Tom le hubiera gustado decirle lo que podía hacer con sus recuerdos.)

Voy aprendiendo a montar en bicicleta. Hemos hecho muchas excursiones por el interior, que es muy seco. Zeppo hace fotos. ¿Cómo van las cosas en Belle Ombre? Te echo de menos. ¿Eres feliz? ¿Muchos invitados? (A lo mejor quería decir invitaciones, pensó Tom.)

¿Estás pintando? No he recibido ni una palabra de papá. Besos para Mme. A. y un abrazo para ti.

El resto estaba en francés. Le pedía que le enviase un bañador rojo que encontraría en la pequeña *commode* que había en el cuarto de baño de ella. Tenía que mandárselo por correo aéreo.

Patricia Highsmith, *La máscara de Ripley*

- **TRANSFORMAR:** Reescriure la carta de forma correcta (l'autora de la carta no domina la llengua que fa servir per escriure) amb tota la informació que es dóna en el text sobre el contingut de la carta.

Text 15

N1 / CT / Orig.

Una transacció il·legal exigeix sempre una combinació de confiança mútua i precaucions que cal prendre per si de cas. En Néstor sap com funcionen les coses i ha previst que tot pot anar malament, encara que confia cegament en la bona disposició de tothom per al bon èxit de l'intercanvi que tots han vingut a fer. El cotxe gris fa tres flaixos amb els llums i en Néstor s'hi atansa amb les mans penjant al costat del cos. Du una americana fosca i sembla lleugerament més gras que de costum. Va una mica maquillat i du unes ulleres que li donen l'aspecte d'un professor d'anatomia patològica o una cosa així.

Xavier Vernetta, *L'home del Jaguar blanc*

➤ **TRADUIR.**

TEXT 16

N1 / CT / Orig.

Amb el pintallavis de color grana fosc es va resseguir lentament, davant del mirall, el llavi inferior; després, amb compte, amb minuciositat, el superior. Va fer un moviment, ajuntant els dos llavis i tancant-los cap a dintre de la boca, per tal que la crema s'hi distribuís de forma homogènia i tot seguit va tornar a repassar-los. Llestos els llavis, es va dedicar als ulls. Amb un raspallet va escampar pólvores entre les celles i les parpelles. Després, amb un llapis negre, va remarcar les pestanyes fins uns mil·límetres enllà d'on s'ajuntaven l'una i l'altra i s'hi va fer com una petita cueta negra.

Miquel Pairoli, *El camp de l'Ombra*

- **IMITAR L'ESTRUCTURA** i l'estil del text canviant la situació: una noia es posa crema per al sol.

Text 17

N1 / CT / Trad.

La gran **nuvolada** que planava, no només damunt Londres, sinó damunt totes les **Illes Britàniques**, el primer dia del segle dinou, es va **aturar**, més ben dit, no es va aturar perquè era constantment empesa per ratxes **tempestuoses**, durant el temps suficient per provocar conseqüències extraordinàries en aquells que **vivien** sota la seva ombra. Va semblar que es produïa un canvi en el clima d'Anglaterra. **Plovia** sovint, però només ruixats **capriciosos** que tan aviat s'aturaven com recomençaven. El sol brillava, naturalment, però ho feia tan **encerclat** de núvols, i l'aire estava tan **saturat** d'aigua, que els raigs eren **descolorits** [...]

Virginia Woolf, *Orlando*

- **INCLOURE:** Escriure un text mantenint només els fragments marcats.

Text 18

N1 / CT / Orig.

Vaig arrencar a córrer cap al meu cotxe. I carretera amunt, fent giragonses, cap a la casa, fent sonar la botzina com si fos una ambulància domèstica. Les barreres del jardí eren obertes. Dos homes amb el mateix uniforme, en veure que el cotxe no era el que esperaven, anaren a tancar-les a cuita-corrents. Però jo vaig pitjar l'accelerador i no els vaig donar prou temps. Amb l'impuls dels batents empentats al meu pas, anaren a raure, desmanegats, un dins un baladre florit, i l'altre estormeït contra una fonteta de pedra artificial.

No vaig aturar-me fins a la porta principal de la casa. Sentia espetecs de tirs darrera meu i em vaig quedar arraulida a dins el cotxe fins que acabaren i vaig sentir lladrucs. En obrir la porta, dos danesos es precipitaren ferotgement contra mi, però els cans no m'han fet mai por i això ho noten.

Maria Antònia Oliver, *Estudi en lila*

- **CONTINUAR:** Continuar el relat (unes 15 o 20 línies).

Text 19

N1 / CT / Trad.

Com que no era supersticiós, no pensava que li pogués passar res de desagradable el dia tretze. Només a la gent amiga d'auguris els passen contratemps o desgràcies els tretze. Aquest escepticisme de principi explica que el seu primer sentiment fos d'irritada sorpresa quan va sentir, per telèfon, la veu de la secretària del director, està convocat a una reunió avui, a les quatre, ho va dir així, secament, com si llegís una nota escrita, redactada amb compte perquè no hi faltés cap paraula indispensable ni se n'hi barrejés cap de sobrera que pogués afluixar l'efecte d'afflicció mental, d'estripament lògic davant l'evidència que el dia tretze, fet i fet, tampoc perdona els esperits forts, a més de governar aquells que no ho són.

José Saramago, *Història del setge de Lisboa*

- **TRANSFORMAR:** De relat en tercera persona a relat en primera persona.

Text 20

N1 / CT / Orig.

Avui no ha parat de ploure en tot (1)_____ dia. Quan m'he aixecat a les cinc del (2)_____ per anar a treballar, el terra ja era (3)_____. La ciutat s'ha omplert de cotxes i de (4)_____. I la gent s'amagava dins els edificis o (5)_____ 'aixoplugava sota els balcons tot esperant que el semàfor (6)_____ posés verd. Jo he fet el mateix. Al (7)_____, un cop dins el meu piset confortable, tot (8)_____ estat diferent. M'he posat uns mitjons gruixuts de (9)_____, de colors ben llampants, uns pantalons ben còmodes (10)_____ un jersei molt i molt flonjo; m'he preparat (11)_____ bona tassa de llet calentona i m'he assegut (12) _____ costat de la finestra a caçar llamps.

Núria Farràs, «A caçar llamps»

- **OMPLIR BUITS:** Llegir tot el text. Després omplir cada buit del text amb la paraula més adequada segons el context.

Clau

Avui no ha parat de ploure en tot **el** dia. Quan m'he aixecat a les cinc del **matí** per anar a treballar, el terra ja era **moll**. La ciutat s'ha omplert de cotxes i de **paraigües**. I la gent s'amagava dins els edificis o **s'** aixoplugava sota els balcons tot esperant que el semàfor **es** posés verd. Jo he fet el mateix. Al **vespre**, un cop dins el meu piset confortable, tot **ha** estat diferent. M'he posat uns mitjons gruixuts de **llana**, de colors ben llampants, uns pantalons ben còmodes **i** un jersei molt i molt flonjo; m'he preparat **una** bona tassa de llet calentona i m'he assegut **al** costat de la finestra a caçar llamps.

Text 21

N1 / CS / Orig.

Bismarck¹, oculto, vio con espanto que el canónigo sacaba de un bolsillo interior de la sotana un tubo que a él le pareció de oro. Vio que el tubo se dejaba estirar como si fuera de goma y se convertía en dos, y luego en tres, todos seguidos, pegados. Indudablemente, aquello era un cañón chico, suficiente para acabar con un delantero tan insignificante como él. No; era un fusil, porque el Magistral lo acercaba a la cara y hacía con él puntería. Bismarck respiró: no iba con su personilla aquel disparo; apuntaba el carca hacia la calle, asomado a una ventana. El acólito, de puntillas, sin hacer ruido, se había acercado por detrás al Provisor y procuraba seguir la dirección del **catalejo**. Celedonio era un monaguillo de mundo, entraba como amigo de confianza en las mejores casas de Vetusta, y si supiera que Bismark tomaba un antejo por un fusil, se le reiría en las narices.

Leopoldo Alas, "Clarín", *La Regenta*

- **IMITAR L'ESTRANYAMENT:** Escriure un text en què, com aquí, es descriu un objecte com si no se sabés ni què és ni per a què serveix. El lector d'aquest text tampoc no ho sap fins que no apareix un altre personatge que ho diu (paraula marcada).

---

¹ Bismark: Sobrenombre de un muchacho que, como Celedonio, es monaguillo de la Catedral de Vetusta (Oviedo).

Fragments de retrats

1

Era una mujer de treinta y siete años que había pasado la última parte de su vida en prisión. Menuda, de expresión habitualmente seria, vestía con pulcritud y con prendas de corte masculino; al caminar, era lenta, tranquila; al hablar, su voz sorprendía, porque era ligeramente ronca; al mirar, sus ojos parecían duros, dos esferas de color marrón a las que el tiempo había sacado un brillo sombrío.

Bernardo Atxaga, *Esos cielos*

2

Era una vieja flaca, acartonada, con un pañuelo negro en la cabeza. Tenía la nariz larga y ganchuda, boca sin dientes, la cara llena de arrugas y el pelo blanco.

Pío Baroja, *Cuentos*

3

Era un viejo pálido y triste, extenuado y decrepito; su mirada fría parecía no ver lo que miraba; su boca sonreía con amarga tristeza, y toda su persona respiraba tristeza, toda su persona respiraba decaimiento y ruina. Una inmensa angustia se leía en su rostro; sus ojos contemplaban pensativamente las llamas; luego, el humo que subía y subía; después sus pupilas se clavaban en el cielo negro, animadas de una incomprensible ansiedad.

Pío Baroja, *Cuentos*

4

Era una mujer alta, joven aún, que parecía agobiada por el peso de una de esas inmensas desventuras que inclinan el cuerpo a la tierra, como buscando en ella el consuelo y la paz. El negro crespón que sombreaba su frente, sin ocultarla del todo, dejaba ver unos ojos rojos en que ya no había lágrimas, y un rostro marchito, óvalo perfecto en que se veía, por decirlo así, incrustada una conmovedora expresión de dolor eterno.

Luis Coloma, *Pequeñeces*

5

La mujer era alta, espigada y muy joven al parecer. Su rostro era bello y hablaba con una dulzura y una suavidad tan grandes que sus palabras me hacían el efecto de que eran pájaros multicolores con el pico de oro, que salían danzando por la habitación en cuanto ella abría la boca. El muchacho era rubio, muy rubio, casi albino y con un gesto de cansancio en la mirada que infundía compasión. Sin embargo, existía una atracción indefinible en su figurita frágil y pálida que animaba a ponerlo sobre el piano como si fuese una estatuilla de porcelana.

Miguel Delibes, *La sombra del ciprés es alargada*

- **COMBINAR RETRAT:** Llegir tots els fragments amb atenció i fer una descripció dels personatges següents aprofitant-ne idees i elements:
- a) Noi jove simpàtic i no gaire atractiu
  - b) Home madur molt ben plantat
  - c) Dona gran atractiva i antipàtica
  - d) Nena trapella i simpàtica

B) NIVELL 2

Text 22

N2 / CS / Orig.

Y Hans Reiter, que no había visto en su vida tantos libros juntos, les quitaba el polvo, uno por uno, los trataba con cuidado, pero tampoco los leía, en parte porque con su libro de la vida marina ya tenía suficiente y en parte porque temía la aparición repentina del barón, que rara vez visitaba la casa de campo, ocupado como estaba con los asuntos de Berlín y de París, aunque de tanto en tanto aparecía por allí su sobrino, hijo de la hermana menor del barón prematuramente fallecida y de un pintor que se había instalado en el sur de Francia y al que el barón odiaba, un muchacho de unos veinte años que solía pasar una semana en la casa de campo, completamente solo, sin apenas importunar a nadie, y que se encerraba en la biblioteca sin límite de tiempo, leyendo y bebiendo coñac hasta que se quedaba dormido sobre el sillón.

Roberto Bolaño, 2666

- **IMITAR L'ESTRUCTURA:** Escriure un text que mantingui la mateixa estructura d'aquest, és a dir, una única frase que vagi encadenant personatges nous. Es pot canviar el to, el context, els personatges...

Text 23

N2 / CS / Orig.

Al año siguiente hubo una plaga de puercos monteses en toda aquella tierra; porque el verano anterior fue lluvioso y el invierno vino suave, de forma que abundaban en los bosques las bellotas y las castañas y, con la abundancia de su pasto, se robustecieron los puercos de los montes y a la hora de su aparearse quedaron bien preñadas todas las puercas y no se perdió ninguna camada. Así que nacieron muchos jabatos y, como eran tantos, llegado el verano comenzó a faltarles alimento y empezaron a entrar primero a comer en las huertas, que hozaban entre las verduras y se arruinaba todo; y, cuando se hubieron comido la mayor parte de la hortaliza, comenzaron a meterse por entre los sembrados y a comer lo que encontraban, que con los colmillos segaban la cebada y el trigo cuando estaban para encañar, antes de que estuviese bien granado.

Paloma Díaz-Mas, *La tierra fértil*

- **TRADUIR.** Presenta lèxic específic del camp.

Text 24

N2 / CT / Trad.

Era diumenge; encaixada entre la balustrada i les reixes dels xalets, la multitud s'escolava fins a perdre's, en mil rierols, darrere el gran hotel de la Companyia Transatlàntica. Quantes criatures! Criatures en cotxe, als braços, agafats de la mà, o caminant de dos en dos, de tres en tres, davant llurs pares, greus i tibats. Tots aquests rostres, feia poques hores que els havia vistos, gairebé triomfants, en la juvenesa d'un matí de diumenge. Ara, banyats de sol, no expressaven res més que la quietud, el repòs, una mena d'obstinació.

Jean-Paul Sartre, *La nàusea*

- **CANVIAR EL REGISTRE:** De formal i culte a col·loquial, propi d'una conversa entre joves.

Text 25

N2 / CT / Trad.

Se suposa, generalment, que les dones són més tranquil·les; però la realitat és que les dones senten talment com els homes, que els cal exercitar les seves facultats i desenvolupar els seus esforços com els seus germans masculins; que sofreixen una rígida repressió, una restricció absoluta, exactament com les que sofreixen els homes, malgrat que els més estrets de mires dels seus congèneres privilegiats considerin que elles s'haurien de dedicar tan sols a preparar púdings i a sargir mitjons, a tocar el piano i a brodar mocadors. És insensat condemnar-les, o riure-se'n, si aspiren a realitzar o a aprendre més del que el costum ha dictat com a necessari per al seu sexe.

Charlotte Brontë, *Jane Eyre*

- **CREAR:** Elaborar un text d'opinió recollint i comentant les idees que es plantegen en el text i comparant-les amb les pròpies.

Text 26

N2 / CS / Orig.

Las dos ancianas se irguieron y tendieron a Nucha los brazos con movimiento tan simultáneo que no supo a cuál de ellas atender, y a la vez y en las dos mejillas sintió un beso **de hielo**, un beso **dado sin labios** y acompañado del roce de una **piel inerte**. Sintió también que le asían las manos otras manos **despojadas de carne**, **consuntas²**, **amojamadas³** y **momias**; comprendió que la guiaban hacia el estrado, y que le ofrecían uno de los sitiales, y apenas se hubo sentado en él, conoció **con terror** que el asiento se **desvencijaba**, se **hundía**; que se **largaba** cada pedazo del sitial por su lado sin crujidos ni resistencia; y con el instinto de la mujer encinta, se puso de pie, dejando que la última prenda del esplendor de los Limiosos se derrumbase en el suelo para siempre...

Emilia Pardo Bazán, *Los Pazos de Ulloa*

- **CANVIAR EL TO:** Canviar els elements marcats per aconseguir un text de to optimista. O de to humorístic.

---

² Consuntas: consumidas.

³ Amojamadas: enjutas y secas.

Text 27

N2 / CS / Orig.

Sobre el arcón, colgado en la pared, el reloj de cu-cu, sus pesas de latón colgando de las cadenas doradas, su péndulo corriendo de un lado a otro sin tropezar nunca con la pared, su esfera de madera con sus cuatro esquinas llenas de ramitos de flores, y encima la ventanita del cu-cu, un pajarito de madera que canta las horas y las medias. Cuando la manilla va a llegar a las horas, se para y parece que encuentra una china en el camino. De repente da un brinco sobre la esfera, y entonces se cae de golpe una de las pesas, que baja muy de prisa hacia el suelo, haciendo rodar toda la maquinaria, que suena como una caja de clavos. El cu-cu se asusta del ruido, abre la puerta de su casita y empieza a cantar, haciendo reverencias y asomando la cabeza para ver si la pesa se estrellará contra el suelo. Cuando ha cantado la hora se mete dentro y cierra su puerta hasta la media, en que sale una vez sólo, a dar un solo grito, con bastante mala gana, como si le molestaran para una cosa que no tiene importancia.

Arturo Barea, *La forja de un rebelde*

➤ **TRADUIR.**

Text 28

N2 / CT / Orig.

Vaig començar a escriure de ben petita. Primer estotjava les notes, els poemes, les proses, els contes dins una maleta de ferro que tenia amagada al porxo. Després els vaig mostrar a la tia Coloma, que m'engrescava i m'estimulava a les totes perquè no aturàs aquella font de paraules que em sortia de pertot. Em vaig proposar ser una escriptora sincera envers si mateixa i que no escrivís res que no reflectís els seus pensaments més profunds. Així em va anar quan vaig intentar fer col·laboracions a diaris i revistes. La sinceritat nua et converteix en un ésser misteriós, i en aquesta societat tecnificada en què la llengua té tendència a no ser més que una eina, un pur instrument, els meus mots poètics resultaven gratuïts i incomprensibles.

Biel Mesquida, *Els detalls del món*

Text 29

N2 / CT / Orig.

M'omplia escriure, i a escriure vaig decidir consagrar-me. Més tard encara cenyiria aquesta vocació només a l'exercici del *Dietari*. Res de projectes amb objectius concrets, res de publicacions, res de premis; escriure per gust, per teràpia, per conèixer-me, per créixer el meu jo. Aleshores, però, encara no havia fet aquest pas restrictiu en favor del *Dietari*, i seguia col·laborant a *Nirvana*, la revista de l'institut, grapat de fulls ciclostilats d'impressió, disseny i maquetació catastròfics que alumnes i professors esperàvem i llegíem amb ànsia. El seu únic atractiu, la proximitat dels continguts, condemnava *Nirvana* a una difusió mínima, closa entre els murs del centre. I encara com! Jo feia crítiques de llibres, d'exposicions, de pel·lícules, però també vaig fer entrevistes.

Manuel Baixauli, *L'home manuscrit*

- **COMBINAR:** Després d'haver llegit tots dos textos, fer una descripció d'un personatge que presenti característiques de tots dos.

Text 30

N2 / CT / Orig.

Avui quan el carter ha arribat a l'hotel jo era a la recepció. He esperat una estoneta que repartissin la correspondència a les caselles, per si hi havia alguna carta per a mi. Tot i que tu no em pots escriure, tenia una mena de pressentiment. Imaginava la teva lletra, una lletra grossa omplint un paper: t'estimo. Em conformava amb aquesta paraula. No em queixo! No em sap greu que no em puguis escriure. No em fa falta, crec en tu. M'agrades com ets. Vaig escollir-te un bon dia, no me'n penedeixo. Conec molts nois que podrien escriure'm formoses i estúpides lletres, copiar-me cançons. No m'interessen. Penso en tu i t'escric. M'agrada fer-ho.

Carme Riera, *Epitelis tendríssims*

- **INVERTIR:** Reescriure el text però començant pel final i anant enrere fins als fets del començament. **“M'agrada escriure't. I ho faig perquè penso en tu...”**

Text 31

N2 / CS / Orig.

Al rebasar la línea de sombra, el tío Ratero entornó los párpados, deslumbrado por los destellos del sol naciente. Desde el interior de la cueva, a contraluz, parecía más rechoncho y macizo de lo que era y su inmovilidad y la boina capona hundida hasta las orejas le daban la apariencia de una estatua. Los brazos le pendían a lo largo del cuerpo, y las manos, de dedos todos iguales como tajados a guillotina, le alcanzaban holgadamente las rodillas. Al cabo de unos segundos, el hombre abrió los ojos y posó la mirada sobre los vastos campos de cereales incendiados de amapolas. El reiterativo canto de los grillos tenía ahora un ritmo tonificante, como una energía por primera vez desplegada.

Miguel Delibes, *Las ratas*

- **TERGIVERSAR:** Convertir de text rural a text urbà, canviant “cueva” per “edificio”. Mantener l’estructura descriptiva.

Text 32

N2 / CS / Trad.

El sol había despertado a Bernardo. Se levantó del banco con un fuerte dolor de cabeza. Su hermosa valentía de aquella mañana le había abandonado. Sentíase espantosamente solo y con el corazón henchido de no sabía qué amargura que se negaba a llamar tristeza, pero que le llenaba los ojos de lágrimas. ¿Qué hacer?, ¿adónde ir?... Si se dirigió hacia la estación de San Lázaro, a la hora en que sabía que iba a ir allí Oliverio, lo hizo sin un propósito concreto, con el solo deseo de volver a ver a su amigo. Se reprochaba su brusca partida de aquella mañana, que podía haber entristecido a Oliverio.

André Gide, *Los monederos falsos*

- **TRANSFORMAR:** Convertir en monòleg interior (explicat en primera persona i amb registre col·loquial).

Text 33

N2 / CT / Orig.

Eres molt jove, quan ella es va morir. Tenies set anys, i els únics records que et quedaren eren del temps en què estava malalta. Si en feies memòria, et compareixia en la penombra la imatge d'una dona decaiguda i febrosa que no tenia quasi res en comú amb aquella altra que vares conèixer per mitjà de les fotografies que el pare guardava en una capsa de cartró. Solia treure-les en comptades ocasions: una tarda de vacances, per l'aniversari del casament, un dia de festa assenyalada. Es posava la capsa damunt els genolls, tu i en Jordi us hi acostàveu silenciosos, àvids de sentir-li explicar les històries que es concentraven en les imatges.

Gabriel Janer Manila, *Els jardins incendiats*

➤ **TRADUIR.**

Text 34

N2 / CS / Orig.

En la noche helada cicatrizan todos los charcos.

El óvalo es el círculo que adelgazó.

Ramón Gómez de la Serna, *Greguerías*.

- **IMITAR:** Construir *greguerías* (textos breus metafòrics i humorístics) amb aquestes dues estructures (una d'accions i una altra de definicions).

Text 35

N2 / CT / Orig.

La dona que estimava les plantes va reconèixer de seguida la senyora de cabells blancs que, des del carrer, contemplava el jardí. S’hi va acostar per saludar-la: «Vostè és Mercè Rodoreda, oi?» L’escriptora va dir que sí i li va demanar si li deixaria veure de prop la gran mata de peònies. Van estar una bona estona parlant de plantes i Mercè Rodoreda va explicar que es delia per tenir peònies, però que se li morien totes. Quan se’n va anar, duia als braços un tresor embolicat amb papers de diari. Era un pa de terra amb unes quantes peònies, un bocí d’aquell esclat de púrpura que presidia el jardí amb una autoritat inqüestionable. Tot i que no tenia gaires esperances, li va prometre que, si les peònies arrelaven, tornaria per fer-l’hi saber. No va tornar i la dona que estimava les plantes va creure que, en efecte, les peònies no havien resistit el trasplantament.

Ramon Solsona, *Cementiri de butxaca*

- **CANVIAR EL PUNT DE VISTA:** Reescriure el text des del punt de vista de la “dona que estimava les plantes”.

Text 36

N2 / CS / Orig.

Los destrozos del terremoto sumieron al país en un largo luto. No bastó la tierra con sacudirse hasta echarlo todo por el suelo, sino que el mar se retiró varias millas y regresó en una sola gigantesca ola que puso los barcos sobre las colinas, muy lejos de la costa, se llevó caseríos, caminos y bestias y hundió más de un metro bajo el nivel del agua a varias islas del Sur. Hubo edificios que cayeron como dinosaurios heridos, otros se deshicieron como castillos de naipes, los muertos se contaban por millares y o quedó familia que no tuviera a alguien a quien llorar. El agua salada del mar arruinó las cosechas, los incendios abatieron zonas enteras de ciudades y pueblos y por último corrió la lava y cayó la ceniza como coronación del castigo, sobre las aldeas cercanas a los volcanes. La gente dejó de dormir en sus casas, aterrorizada con la posibilidad de que el cataclismo se repitiera, improvisaban carpas en lugares desiertos, dormían en las plazas y en las calles.

Isabel Allende, *La casa de los espíritus*

- **INCLOURE:** Escriure un text mantenint només els fragments marcats. Es pot fer, a més, que comenci també amb “**Los destrozos...**”.

Text 37

N2 / CS / Orig.

Siempre dormía como durmió su padre, con el arma escondida dentro de la funda de la almohada, pero antes de abandonar la casa aquel día le sacó los proyectiles y la puso en la gaveta de la mesa de noche. «Nunca la dejaba cargada», me dijo su madre. Yo lo sabía, y sabía además que guardaba las armas en un lugar y escondía la munición en otro lugar muy apartado, de modo que nadie cediera ni por casualidad a la tentación de cargarlas dentro de la casa. Era una costumbre sabia impuesta por su padre desde una mañana en que una sirvienta sacudió la almohada para quitarle la funda, y la pistola se disparó al chocar contra el suelo, y la bala desbarató el armario del cuarto, atravesó la pared de la sala, pasó con un estruendo de guerra por el comedor de la casa vecina y convirtió en polvo de yeso a un santo de tamaño natural en el altar mayor de la iglesia, al otro extremo de la plaza.

Gabriel García Márquez, *Crónica de una muerte anunciada*

- **RECREAR:** Inventar una anècdota que permeti imitar l'exageració i l'estructura sintàctica de l'última frase ("Era una costumbre...").

Text 38

N2 / CT / Orig.

Tia em va ensenyar un vestit seu que si me'l volia refer m'hauria d'espavilar. Que ella, de sargir, prou, però de cosir feina més fina, no gaire. Em vaig empassar la vergonya i cap a ca l'Esquirol falta gent. Deien que la Toneta tenia els dits de plata. Només m'ho va indicar que ja m'hi vaig veure amb cor; a canvi, vam quedar que el dia que fessin el mandongo hi aniria a ajudar-los. Aprofitava totes les estones de llum, i una vegada estretit, la feina d'allargar-lo una mica ja no era tan difícil. Però, perquè no hi quedés senyal, vaig fer-li un fistonet amb el desfilat dels trossos sobrers. Era verd fosc amb cinturó, botonat fins al coll del cos i ample da faldilla fins als peus.

I va arribar aquell ball que semblava que no arribaria mai. I jo tremolava en baixar les escales de casa, i això que anava amb la Delina.

Maria Barbal, *Pedra de tartera*

- **RECREAR:** Explicar el contingut del text en tercera persona i amb registre més formal, incloent-hi els diàlegs que s'expressen o s'endevinen.

“La tia em va ensenyar un vestit seu i em va dir:

—Si te'l vols...”

Text 39

N2 / CS / Orig.

- ¿Por quién pregunta?
—No. No se puede.
—¿Usted qué es de él?
—No. No puedo decirle nada.
—¿Usted qué es de él?
—No se apure, señorita. Todo acaba siempre arreglándose. Se lo digo yo que las he visto de todos los colores.
—No puedo pasarle ningún recado.
—No. No es grave.
—Todos están incomunicados las setenta y dos horas.
—Sí, setenta y dos horas.
—Lleva sólo tres horas.
—¿Quién se lo ha dicho?
—No. Yo no lo puedo saber.
—Ya le he dicho que no puedo ayudarle. Lo siento.
—Usted no se preocupe
—Usted váyase tranquila y a dormir.
—Usted no debe llorar con esos ojos.
—No se lo tome tan a pecho.
—Ya le digo que es imposible. Si no fuera imposible...
—¡Qué más quisiera yo!
—No faltaba más.
—Absolutamente imposible.
—¡Claro que sí! Puede usted volver mañana.
—¿Cómo dijo que se llamaba usted?

Luis Martín Santos, *Tiempo de silencio*

- **COMPLETAR EL DIÀLEG:** Text en què només hi ha el que diu un interlocutor. Escriure el que podria dir l'altre en cada intervenció.

Text 40

N2 / CT / Trad.

Un sol llum encès creava en un angle una mena de platja clara. El tecleig d'una sola màquina d'escriure donava sentit a aquest silenci sense saturar-lo. El timbre del telèfon trucava a vegades; aleshores el secretari de guàrdia s'aixecava i caminava cap a aquesta crida repetida, obstinada i trista. El secretari de guàrdia despenjava l'auricular, i l'angoixa invisible s'apaivagava: era una conversa en veu baixa en un racó d'ombra. Després, impassible, l'home se'n tornava a la seva taula amb el rostre clos pel silenci i la son, sobre un secret impenetrable.

Antoine de Saint-Exupéry, *Vol de nit*

- **CANVIAR EL TO:** Convertir el to que donen els elements marcats pel de qui acaba de començar aquesta feina amb optimisme i il·lusió.

Proposta d'activitat resolta per al text 39 (M. N. G., 15 anys)

—¿Por quién pregunta? —dijo el agente al ver a Dorita hablar confusamente con su compañero.

—¿Podría ver al detenido Pedro Valdivia?

—No. No se puede.

—Quizás con un permiso del juzgado..., es que quisiera visitarlo.

—¿Usted qué es de él? —preguntó extrañado el policía.

—Eso ahora no importa. ¿Podría decirme si es grave el cargo del que se le acusa?

—No. No puedo decirla nada.

—¡Dios mío! ¡Cuando en casa se enteren qué disgusto se van a llevar!

—¿Usted qué es de él?

—Verá, yo soy su novia —confesó medio llorosa Dorita.

—No se apure, señorita. Todo acaba siempre arreglándose. Se lo digo yo que las he visto de todos los colores.

—Sin embargo podría decirle algo de mi parte.

—No puedo pasarle ningún recado.

—Usted me oculta algo, se lo noto en la cara. ¿Se trata de un homicidio?

—No. No es grave.

—¡Pero lo tienen incomunicado!

—Todos están incomunicados las setenta y dos horas.

—¡Setenta y dos horas! ¡Tres días! ¿Tanto?

—Sí, setenta y dos horas.

—¿Lleva mucho aquí? Es que yo me acabo de enterar y...

—Lleva sólo tres horas.

—He oído rumores de que se trata de un asunto delicado.

—¿Quién se lo ha dicho?

—Lo he oído por casualidad al entrar, los dos guardias de la puerta estaban charlando y no he podido evitar oír sus comentarios. Quizás usted podría saber de qué va.

—No. Yo no lo puedo saber.

—Y ¿no podría usted intentar algo para que lo sacasen pronto?

—Ya le he dicho que no puedo ayudarle. Lo siento.

—¡Y tenía que ocurrir ahora, que debía preparar las oposiciones! ¡Virgen María, que no le pase nada! ¡Protéjele!

—Usted no se preocupe.

—Me lo cuidarán bien, ¿verdad? Llevo toda la noche recorriendo la ciudad buscándole, casi no he dormido.

- Usted váyase tranquila y a dormir.
- ¡Pedro! Mi pobrecito Pedro, sin nadie a tu lado! —sollozaba Dorita.
- Usted no debe llorar con esos ojos —dijo conmovido el agente.
- ¿Y de qué me sirven si no puedo verlo? Pero le esperaré, ¡le esperaré aunque deba pasar toda mi vida!
- No se lo tome tan a pecho.
- ¿Seguro que no puede echarle una mano?
- Ya le digo que es imposible. Si no fuera imposible...
- ¡Y yo aquí esperándole!
- ¡Qué más quisiera yo!
- Por favor, si le trasladan o pasa algo, ¿podrían avisarme?
- No faltaba más.
- Aquí tiene mi número de teléfono. Oiga, ¿me permitirían pasar el resto de la noche aquí?
- Absolutamente imposible.
- Desearía poder venir a menudo, aunque no pudiera verlo, ¿podría?
- ¡Claro que sí! Puede usted volver mañana.
- Es usted muy amable, gracias por atenderme, le he de confesar que hablar con usted me ha hecho un gran bien, estoy más tranquila.
- ¿Cómo dijo que se llamaba usted?
- Creo que no se lo he dicho; Dorita, Dorita Pérez.

Proposta d'activitat resolta per al text 22 (A. L., 15 anys)

I allí es trobava ella, Mary Lindsan, amb el seu cabell recollit en una llarga trena com la seva àvia Rose acostumava a recollir-se'l en els vells temps, quan el vell Michael encara vivia a la cabana del llac, on Mary passava tantes vacances d'estiu jugant als prats amb en Lewis i la Christine, els seus dos millors amics, i al mirar-se al mirall de l'àmplia habitació de l'Aaron, que es trobava fora durant un temps per una convenció amb la Clara, la seva secretària, es va adonar que li havia crescut una llarguíssima cabellera i que hauria de tallar-se-la aviat.

II ACTIVITATS AMB TRADUCCIONS

A)TRADUCCIONS AUTOMÀTIQUES

- **castellà - català (1 - 4)**
- **català - castellà (5 - 9)**

1. Text original

Antes de volver al hotel dieron una vuelta por la ciudad. Les pareció tan caótica que se pusieron a reír. Hasta entonces no estaban de buen humor. Observaban las cosas y escuchaban a las personas que los podían ayudar, pero únicamente como parte de una estrategia mayor. Durante el regreso al hotel desapareció la sensación de estar en un medio hostil, aunque hostil no era la palabra, un medio cuyo lenguaje se negaban a reconocer, un medio que transcurría paralelo a ellos y en el cual sólo podían imponerse, ser sujetos únicamente levantando la voz, discutiendo, algo que no tenían intención de hacer.

Roberto Bolaño, 2666

Traducció automàtica

Abans de tornar a l'hotel van fer un volt per la ciutat. Els va semblar tan caòtica que es van posar a riure. Fins llavors no estaven de bon humor. Observaven les coses i escoltaven les persones que els podien ajudar, però únicament com a part d'una estratègia major. Durant la tornada a l'hotel va desaparèixer la sensació d'estar en un mitjà|medi hostil, encara que hostil no era la paraula, un mitjà|medi el llenguatge del qual es negaven a reconèixer, un mitjà|medi que transcorria paral·lel a ells i en el qual sol podien imposar-se, ser subjectes únicament aixecant la veu, discutint, una cosa que no tenien intenció de fer.

- **CORREGIR:** Llegir amb atenció el text original i després la traducció automàtica. Marcar-hi les paraules o expressions mal traduïdes, comentant en cada cas quin problema s'hi observa i, finalment, proposar alternatives més adequades.

2. Text original

La guerra l'havia arreplegada als vint-i-un anys, quan feia la carrera de piano –la carrera era un dir, perquè no feia pas els cursos oficials–, però, per sort, amb el batxillerat acabat als setze anys. L'única noia de les dues de la família que havia volgut fer el batxillerat, contra tot i contra tothom. Però acabat el batxillerat, havia estat com si es descoratgés de tirar endavant, i s'havia refugiat en el paper de noia de sa casa: piano, brodats, sortides amb les amigues. La guerra li havia obert els ulls, es veu. I la postguerra encara més.

Ramon Folch i Camarasa, *Testa de vell en bronze*

Traduccions automàtiques

- ✓ La guerra l'había recogida a los veintiún años, cuando hacía la carrera de piano –la carrera era un decir, porque no hacía paso los cursos oficiales, pero, por suerte, con el bachillerato acabado a los dieciséis años. L'única chica de las dos de la familia que había querido hacer el bachillerato, contra todo y contra todo el mundo. Pero acabado el bachillerato, había estado como si se desalentara de echar adelante, y s'había refugiado en el papel de chica de sano casa: piano, bordados, salidas con las amigas. La guerra le había abierto los ojos, se ve. Y la posguerra todavía más.
- ✓ La guerra l'había arreplegada a los veintiún años, cuando hacía la carrera de piano –la carrera era uno decir, porque no hacía paso los cursos oficiales–, pero, por suerte, con el bachillerato acabado a los dieciséis años. La Única chica de las dos de la familia que había querido hacer el bachillerato, contra a pesar de contra todo el mundo. Pero acabado el bachillerato, había sido como si se descorazonase de salir adelante, y se había refugiado en el papel de chica de sano casa: piano, bordados, salidas con las amigas. La guerra le había abierto los ojos, se ve. Y la posguerra aún más.
- ✓ La guerra lo había recogido a los veintiún años, cuando|cuándo hacía la carrera de piano –la carrera era uno decir, porque no hacía en absoluto los cursos oficiales–, sin embargo, por suerte, con el bachillerato acabado a los dieciséis años. La única chica de las dos de la familia que había querido hacer el bachillerato, contra todo y contra todo el mundo. Pero acabado el bachillerato, había estado como si se desanimara sacar adelante, y se había refugiado en el papel de chica de su casa: piano, bordados, salidas con las amigas. La guerra le había abierto los ojos, se ve. Y la posguerra todavía más.
- **CORREGIR:** Llegir amb atenció el text original i després les traduccions automàtiques. Marcar-hi les paraules o expressions mal traduïdes, comentant en cada cas quin problema s'hi observa i, finalment, proposar les alternatives més adequades.

B) TRADUCCIONS D'AUTORIA CONEGUDA

- **català** – castellà
- **castellà** – català
- **anglès** – català – castellà
- **alemany** – català – castellà
- **francès** – català – castellà
- **italià** – català – castellà
- **tres versions traduïdes**
(català i castellà) del danès

1. Text original en català

Carme Riera, *Te deix, amor, la mar com a penyora*

Jo no hi col·laborava. L'estiu anava passant, això em conhortava. Tenia unes ganes immenses que arribés la tardor, el temps de tornar a casa. No sabia si el meu pare decidiria treure'm del col·legi evitant no sols que et veiés, sinó també que em fessis classes. La matrícula es tancava a principis de setembre i jo, en escriure als pares, no gosava demanar-los què pensaven fer amb el meu "futur acadèmic". Vaig tenir molta sort. Pensant que tres mesos de separació i el tracte amb al·lots haurien apaivagat els meus sentiments, em tornaren a matricular al mateix col·legi.

Una setmana abans que comencessin les classes, vaig arribar a ciutat força relaxada. Esperava trobar-te. No m'arriscava, però, a telefonar a casa teva, ni menys a anar-hi. Em limitava a passejar pels carrers, sota el teu balcó, amb l'esperança de tornar-te a veure. Anava als llocs on tu i jo havíem estat i em semblava, tot sovint, sentir les teves passes. Però tu no apareixies. I jo continuava recorrent, un per un, els nostres racons; buscava alguna cosa més que les teves petjades, la flaire del teu perfume o l'empremta deixada pel teu esguard sobre els murs, les façanes, les pedres, l'asfalt, sobre les oliveres, els ametllers, el camp, les flors, sobre l'aigua de la mar o de la pluja... Buscava alguna cosa més indefinible. Em semblava que res no tornaria a ésser allò que era després que tu ho haguessis mirat. Perquè totes les coses, fins i tot les més insignificants, portarien, per sempre més, la marca del teu estigma.

➤ **TRADUIR.**

➤ **OBSERVAR I COMPARAR:** Llegir amb atenció la traducció que hi ha a continuació i comparar-la amb la pròpia; observar les opcions proposades, comentar-les i justificar les pròpies o proposar-ne d'altres.

Traducció al castellà de Luisa Cotoner: *Te dejo el mar.*

Pero yo no colaboraba. Me consolaba que fuera pasando el verano. Tenía unas ganas inmensas de que llegara el otoño para poder volver a casa. No sabía si mi padre habría decidido sacarme del colegio, evitando así, no sólo que me dieras clase, sino, incluso, que volviera a verte. La matrícula se cerraba a principios de septiembre, pero cuando escribía a mis padres no me atrevía a preguntar qué pensaban hacer con mi “futuro académico”. Tuve mucha suerte. Pensaron que tres meses de separación y el trato con chicos de mi edad habrían enfriado mis sentimientos y volvieron a matricularme.

Una semana antes de que empezaran las clases llegué a Palma bastante calmada. Esperaba encontrarme contigo. No me quería arriesgar a llamar por teléfono a tu casa y, mucho menos, a ir. Me contentaba con pasear por las calles de tu barrio, merodeando bajo tu balcón, con la esperanza de volver a verte. Frecuentaba los sitios donde tú y yo habíamos estado y, a menudo, creía reconocer tus pasos. Pero tú no aparecías por ninguna parte. Y yo continuaba recorriendo uno por uno nuestros rincones; buscaba algo más que tu rastro, que el aroma de tu perfume o la impronta que tu mirada hubiera dejado en los muros, en las fachadas, las piedras, el asfalto o sobre los olivos, los almendros, el campo, las flores, sobre el agua del mar o de la lluvia... Buscaba algo más, indefinible. Me parecía que nada volvería a ser lo que era después de que tú lo hubieses mirado, porque todas las cosas, incluso las más insignificantes, llevarían para siempre jamás la marca de tu estigma.

2. Text original en castellà

Rosa Regàs, *La canción de Dorotea*.

Hasta casi tres meses después no volví a la casa del molino. Fue durante las vacaciones de Pascua, cuando ya las mimosas se habían dorado y comenzaban a florecer las glicinas. Aquel invierno había sido lluvioso y el campo brillaba con verde intensidad sin dejar resquicio al polvo. El cielo estaba movido a todas horas y la calma no era más que un breve descanso para dar paso a la tramontana, el viento del norte que aúlla por las noches y de día aclara el paisaje y la mente hasta producir dolor. Dos, tres días de ráfagas ruidosas y continuas y otra vez cielos grises y capotados para acabar en lluvia menuda y cantarina que empapaba de nuevo la tierra, como para compensar la sequedad con que la amenazaban los vientos.

Cada vez que llegaba a la casa, la belleza del campo me extasiaba, y la miraba y la volvía a mirar, sorprendida y embelesada, pero no sabía qué hacer con ella para absorber tanto aroma, para aprovecharla, para disfrutarla, como si para gozar no me bastara con mirar. Igual que con las noches de luna, cuando el paisaje adquiere un tono de ámbar helado, de luz tamizada, las sombras de los árboles pisan la tierra embebida en resplandor plácido y mágico, y el silencio, sorprendido por la magnética quietud del aire, se hace más denso, más poderoso. Y yo, suspendida la conciencia y paralizado el pensamiento, me dejaba envolver un instante por el halo de misterio, sólo un instante. Después, sin saber qué más hacer, dejaba de contemplarla.

➤ **TRADUIR.**

- **OBSERVAR I COMPARAR:** Llegir amb atenció la traducció que hi ha a continuació i comparar-la amb la pròpia; observar les opcions proposades, comentar-les i justificar les pròpies o proposar-ne d'altres.

Traducció al català de Josep Pelfort: Rosa Regàs, *La cançó de Dorotea*.

Fins gairebé tres mesos després no vaig tornar a la casa del molí. Va ser durant les vacances de Pasqua, quan les mimoses ja s'havien daurat i començaven a florir les glicines. Aquell hivern havia estat plujós i el camp lluia amb una verdor intensa sense deixar cap esclatxa per a la pols. El cel es removia a totes hores i la calma no era més que un breu descans per donar pas a la tramuntana, el vent del nord que udola a les nits i que de dia aclareix el paisatge i la ment fins a produir dolor. Dos, tres dies de ratxes sorolloses i contínues i una altra vegada cels grisos i encapotats per acabar en pluja menuda i cantaire que amarava de nou la terra, com per compensar la sequedat amb què l'amenaçaven els vents.

Cada vegada que arribava a casa, la bellesa del camp m'extasiava, i la mirava i la tornava a mirar, sorpresa i embadalida, però no sabia com fer-m'ho per absorbir tanta aroma, per aprofitar-la, per gaudir-la, com si per disfrutar no en tingués prou amb els ulls. Igual que amb les nits de lluna, quan el paisatge agafa un to d'ambre glaçat, de llum passada per un sedàs, i les ombres dels arbres trepitgen la terra, amarada d'una resplendor plàcida i màgica, i el silenci, sorprès per la magnètica quietud de l'aire, es fa més dens, més poderós. I jo, suspesa la consciència i paralitzat el pensament, em deixava envoltar un instant per l'halo de misteri, només un instant. Després, sense saber què més fer, deixava de contemplar-la.

3. Text original en anglès

James Joyce, *A Portrait of the Artist as a Young Man*.

Eleven! Then he was late for that lecture too. What day of the week was it? He stopped at a newsagent's to read the headline of a placard. Thursday. Ten to eleven, English; eleven to twelve, French; twelve to one, physics. He fancied to himself the English lecture and felt, even at that distance, restless and helpless. He saw the heads of his classmates meekly bent as they wrote in their notebooks the points they were bidden to note, nominal definitions, essential definitions and examples or dates of birth or death, chief works, a favourable and an unfavourable criticism side by side. His own head was unbent for his thoughts wandered abroad and whether he looked around the little class of students or out of the window across the desolate gardens of the green an odour assailed him of cheerless cellardamp and decay.

- **TRADUIR**, si se sap anglès, al català o al castellà.

- **OBSERVAR I COMPARAR**: Llegir amb atenció les dues traduccions que hi ha a continuació. Observar les opcions proposades en una i altra traducció i comparar-les amb la pròpia. Comentar les diferències d'opció utilitzades en cadascun dels textos traduïts.

- ✓ **Traducció al català** de M. Teresa Vernet: James Joyce, *Retrat de l'artista adolescent*.

Les onze! Així, doncs, també havia fet tard en aquesta classe. Quin dia de la setmana era? Va aturar-se davant un venedor de diaris per llegir el títol d'un cartell. Dijous. De deu a onze, anglès; d'onze a dotze, francès; de dotze a una, física. Va imaginar-se que era a classe d'anglès i, àdhuc a distància, se sentí inquiet i desvalgut. Veia les testes dels companys de classe, inclinades pacientment, mentre escrivia a llurs llibretes els punts que els invitaven a anotar, definicions nominals, definicions essencials i exemples o dates de naixença i de mort, obres principals, una crítica favorable i una crítica adversa, l'una al costat de l'altra. La seva, de testa, no estava inclinada, car els seus pensaments vagarejaven ben lluny; i tant si mirava al seu entorn la reduïda classe plena d'estudiants com si ho feia per la finestra, per damunt els jardins desolats de la prada, l'assetjava una sentor de trista humitat de celler i de podridura.

- ✓ **Traducció al castellà** de Dámaso Alonso: James Joyce, *Retrato del artista adolescente*.

¡Las once! ¡Ya era también hoy tarde para clase! ¿Qué día de la semana era? Se paró ante un puesto de periódicos para leer la primera línea de un anuncio. Jueves. De diez a once, inglés; de once a doce, francés; de doce a una, física. Se imaginó la clase de inglés y se sintió, aun a distancia, descompuesto y deprimido. Veía las cabezas de sus compañeros inclinadas dolientemente mientras escribían en sus cuadernos los puntos que les recomendaban anotar: definiciones nominales, definiciones esenciales, ejemplos, fechas de nacimiento y de muerte, con las críticas favorables y adversas contrapuestas a dos columnas. Pero su cabeza no se inclinaba porque sus pensamientos erraban lejos, y lo mismo si miraba a sus compañeros de clase, que al jardín desolado que por las ventanas se veía, le sobrevenía una sensación de olor a humedad triste de cueva, a vejez.

4. Text original en alemany

Rainer Maria Rilke, *Briefe an einen jungen Dichter*.

Sie sind so jung, so vor allem Anfang, und ich möchte Sie, so gut ich es kann, bitten, lieber Herr, Geduld zu haben gegen alles Ungelöste in Ihrem Herzen und zu versuchen, *die Fragen selbst* liebzuhaben wie verschlossene Stuben und wie Bücher, die in einer sehr fremden Sprache geschrieben sind. Forschen Sie jetzt nicht nach den Antworten, die Ihnen nicht gegeben werden können, weil Sie sie nicht leben könnten. Und es handelt sich darum, alles zu leben. *Leben* Sie jetzt die Fragen. Vielleicht leben Sie dann allmählich, ohne es zu merken, eines fernen Tages in die Antwort hinein. Vielleicht tragen Sie ja in sich die Möglichkeit, zu bilden und zu formen, als eine besonders selige und reine Art des Lebens; erziehen Sie sich dazu, -aber nehmen Sie das, was kommt, in großem Vertrauen hin, und wenn es nur aus Ihrem Willen kommt, aus irgendeiner Not Ihres Innern, so nehmen Sie es auf sich und lassen Sie nichts.

- **TRADUIR**, si se sap alemany, al català o al castellà.

- **OBSERVAR I COMPARAR**: Llegir amb atenció les dues traduccions que hi ha a continuació. Observar les opcions proposades en una i altra traducció i comparar-les amb la pròpia. Comentar les diferències d'opció utilitzades en cadascun dels textos traduïts.

- ✓ **Traducció al català** d'Antoni Pasqual: Rainer Maria Rilke, *Cartes a un jove poeta*.

Estimat senyor, vostè és tan jove, està tan ençà de qualsevol inici, que, tant com puc, m'agradaria demanar-li que no s'impacienti davant de tot allò que encara no està resolt en el seu cor, que miri d'estimar les preguntes com si fossin cambres tancades o llibres escrits en un idioma estrany. No cerqui ara les respostes: no li poden ser donades, perquè no les podria viure. I d'això es tracta, de viure-ho tot. Ara *visqui les preguntes*. Potser després, a poc a poc i sense adonar-se'n, un dia llunyà viurà la resposta. Potser porta en vostè la possibilitat de crear, de plasmar, com una forma de viure especialment feliç i autèntica: eduqui's per a aquesta tasca; accepti, però, el que vingui, amb gran confiança, i sempre que alguna cosa brolli de la seva decisió o de qualsevol necessitat interior, aculli-la i no l'odii.

- ✓ **Traducció al castellà** de José María Valverde: Rainer Maria Rilke. *Cartas a un joven poeta*.

Usted es tan joven, está tan antes de todo comienzo, que yo querría rogarle lo mejor que sepa, mi querido señor, que tenga paciencia con todo lo que no está resuelto en su corazón y que intente amar *las preguntas mismas*, como cuartos cerrados y libros escritos en un idioma muy extraño. No busque ahora las respuestas, que no se le pueden dar, porque usted no podría vivirlas. Y se trata de vivirlo todo. *Viva* usted ahora las preguntas. Quizá luego, poco a poco, sin darse cuenta, vivirá un día lejano entrando en la respuesta. Quizá lleva usted ya en sí la posibilidad de crear y formar, como una manera de vida especialmente dichosa y pura; edúquese para ello, pero acepte lo que venga, con gran confianza, y aunque sólo venga de su voluntad, de alguna necesidad de su interior, acéptelo en sí y no lo odie.

5. Text original en francès

Antoine de Saint-Exupéry, *Le Petit Prince*.

Quand on veut faire de l'esprit, il arrive que l'on mente un peu. Je n'ai pas été très honnête en vous parlant des allumeurs de réverbères. Je risque de donner une fausse idée de notre planète à ceux qui ne la connaissent pas. Les hommes occupent très peu de places sur la terre. Si les deux milliards d'habitants qui peuplent la terre se tenaient debout et un peu serrés, comme pour un meeting, ils logeraient aisément sur une place publique de vingt milles de long sur vingt milles de large. On pourrait entasser l'humanité sur le moindre petit îlot du Pacifique.

Les grandes personnes, bien sûr, ne vous croiront pas. Elles s'imaginent tenir beaucoup de place. Elles se voient importantes comme des baobabs. Vous leur conseillerez donc de faire le calcul. Elles adorent les chiffres: ça leur plaira. Mais ne perdez pas votre temps à ce pensum. C'est inutile. Vous avez confiance en moi.

Le petit prince, une fois sur terre, fut donc bien surpris de ne voir personne. Il avait déjà peur de s'être trompé de planète, quand un anneau couleur de lune remua dans le sable.

- **TRADUIR**, si se sap francès, al català o al castellà.
- **OBSERVAR I COMPARAR**: Llegir amb atenció les dues traduccions que hi ha a continuació. Observar les opcions proposades en una i altra traducció i comparar-les amb la pròpia. Comentar les diferències d'opció utilitzades en cadascun dels textos traduïts.

- ✓ **Traducció al català** de Joan Xancó: Antoine de Saint-Exupéry, *El petit príncep*.

Quan vols fer el savi, passa que dius mentides. No he estat gaire honrat en parlar-vos dels fanalers. Corro el risc de donar una falsa idea del nostre planeta als qui no el coneixen. Els homes ocupen molt poc espai a la Terra. Si els dos mil milions d'habitants que poblen la terra estiguessin drets i una mica estrets, com en una manifestació, cabrien fàcilment en una plaça pública de vint milles d'ample. Tota la humanitat podria encabir-se en el més petit illot del Pacífic.

La gent gran, és clar, no us creuran. S'imaginem que ocupen molt d'espai. Es creuen importants com baobabs. Els heu d'aconsellar de fer el càlcul. Adoren les xifres; els agradarà de fer-ho! Però no perdeu el temps desfent aquest trencaclosques. És inútil, em teniu prou confiança.

El petit príncep, un cop a la Terra, es quedà més que sorprès de no veure ningú. Temia haver-se equivocat de planeta quan, de sobte, inesperadament, una anella de color de lluna es bellugà sobre la sorra.

- ✓ **Traducció al castellà** de Bonifacio del Carril: Antoine de Saint-Exupéry, *El principito*.

Cuando se quiere ser ingenioso ocurre que se miente un poco. No he sido muy honesto cuando hablé de los faroleros. Corro el riesgo de dar una falsa idea de nuestro planeta a quienes no lo conocen. Los hombres ocupan muy poco lugar en la Tierra. Si los dos mil millones de habitantes que pueblan la Tierra se tuviesen de pie y un poco apretados, como en un mitin, podrían alojarse fácilmente en una plaza pública de veinte millas de largo por veinte millas de ancho. Podría amontonarse a la humanidad sobre la más mínima islita del Pacífico.

Las personas mayores, sin duda, no os creerán. Se imaginan que ocupan mucho lugar. Se sienten importantes como los baobabs. Les aconsejaréis, pues, que hagan el cálculo. Les agradará porque adoran las cifras. Pero no perdáis el tiempo en esta penitencia. Es inútil. Tened confianza en mí.

Una vez en tierra, el principito quedó bien sorprendido al no ver a nadie. Temía ya haberse equivocado de planeta, cuando un anillo de color de luna se revolvió en la arena.

6. Text original en italià

Antonio Tabucchi, *Sostiene Pereira*.

Allora si recò alle installazioni termali dove lo fecero spogliare e indossare un accappatoio bianco. Vuole bagni di fango o inalazioni?, gli chiese l'impiegata. Tutte e due, rispose Pereira. Lo fecero accomodare in una stanza dove c'era una vasca da bagno di marmo piena di un liquido marrone. Pereira si tolse l'accappatoio e vi si immerse. Il fango era tiepido e dava una sensazione di benessere. A un certo punto entrò un inserviente e gli chiese dove doveva massaggiarlo. Pereira rispose che non voleva massaggi, voleva solo il bagno, e desiderava di essere lasciato in pace. Uscì dalla vasca, fece una doccia fresca, indossò di nuovo il suo accappatoio e passò nelle sale vicine, dove c'erano i getti di vapore per le inalazioni. Davanti a ogni getto stavano sedute delle persone, con i gomiti appoggiati sul marmo, che respiravano i flussi diaria calda. Pereira trovò un posto libero e si accomodò. Respirò a fondo per qualche minuto e si immerse nei suoi pensieri.

- **TRADUIR**, si se sap italià, al català o al castellà.

- **OBSERVAR I COMPARAR**: Llegir amb atenció les dues traduccions que hi ha a continuació. Observar les opcions proposades en una i altra traducció i comparar-les amb la pròpia. Comentar les diferències d'opció utilitzades en cadascun dels textos traduïts.

✓ **Traducció al català** de Xavier Riu: Antonio Tabucchi, *Afirma Pereira*.

Llavors va anar fins a les instal·lacions termals, on el van fer despullar i posar-se un barnús blanc. Vol banys de fang o inhalacions?, li va demanar l'encarregada. Totes dues coses, va respondre Pereira. El van fer acomodar en una habitació on hi havia una banyera de marbre plena d'un líquid marró. Pereira es va treure el barnús i s'hi va immerngir. El fang era tebi i produïa una sensació de benestar. En un moment determinat va entrar un dependent i li va preguntar on li havia de fer el massatge. Pereira va respondre que no volia massatges, només volia el bany, i desitjava que el deixessin fer tranquil. Va sortir de la banyera, es va dutxar amb aigua fresca, es va tornar a posar el barnús i va passar a les sales del costat, on hi havia els brolladors de vapor per a les inhalacions. Davant de cada brollador hi havia persones assegudes, amb els colzes repenjats al marbre, que respiraven els fluxos d'aire calent. Pereira va trobar un seient lliure i s'hi va instal·lar. Va respirar a fons durant alguns minuts i es va immerngir en els seus pensaments.

✓ **Traducció al castellà** de Carlos Gumpert i Xavier González Rovira: Antonio Tabucchi, *Sostiene Pereira*.

Entonces se dirigió a las instalaciones termales, donde le hicieron desnudarse y vestirse con un albornoz blanco. ¿Desea baños de barro o inhalaciones?, le preguntó la empleada. Las dos cosas, respondió Pereira. Le hicieron pasar a una habitación donde había una bañera de mármol llena de un líquido marrón. Pereira se quitó el albornoz y se sumergió en ella. El fango estaba tibio y daba una sensación de bienestar. Al rato, entró un empleado y le preguntó dónde debía darle el masaje. Pereira respondió que no quería masajes, sólo quería un baño y deseaba que le dejaran en paz. Salió de la bañera, se dio una ducha fresca, se puso de nuevo su albornoz y pasó a las habitaciones contiguas, donde estaban los surtidores de vapor para las inhalaciones. Delante de cada surtidor había varias personas sentadas, con los codos apoyados sobre el mármol, que respiraban las emanaciones de aire caliente. Pereira encontró un sitio libre y lo ocupó. Respiró a fondo durante algunos minutos y se sumergió en sus pensamientos.

7. Tres versions traduïdes (al català i al castellà) d'un mateix text danès

- **OBSERVAR I COMPARAR:** Llegir amb atenció els tres textos traduïts. Observar les opcions proposades en una i altra traducció i comparar-les. Comentar les diferències d'opció utilitzades en cadascun dels textos.

- ✓ **Traducció al català** de Joan d'Albaflor: Hans Christian Andersen, "L'aneguet lleig". *Contes*.

Un capvespre, el sol es ponía amb hivernenca resplendor, quan un esbart de vells ocellassos eixiren de fora de les mates. L'aneguet mai no havia vist cosa més bella: eren blancs que enlluernaven, amb llargs colls onejants. Eren cigonyes, i feien un crit peculiar, tot estenent llurs magnífiques ales esbarjoses, i volant de les contrades fredes cap a les terres més calentes i la mar lliure. Pujaren amunt, tan amunt! I el lleig aneguet esdevingué singularment neguitós: donà tombs i més tombs dins l'aigua, com una roda, estirant en l'aire el seu coll com si volgués seguir-los. I aleshores féu un crit tan penetrant i tan inconegut, que ell mateix va esglaiar-se'n en gran manera. Oh! No podia oblidar aquells ocells formosos, aquells ocells feliços; i tan aviat com va ser fora de l'esguard es va capbussar fins a arribar a fons, i quan tornà a eixir estava totalment fora de test. No sabia quins eren aquells ocells, o a on volaven; però tanmateix se sentia atret per ells com mai ho hagués estat per cap criatura de la terra. Gens ni mica no els envejava: com se li hauria pogut acudir el simple desig d'ésser semblant prodigi de bellesa? Son cor hauria estat ple d'agraïment si hagués aconseguit, només, que aquells grans ànecs l'haguessin tolerat en llur companyia. Pobre i lleig animaló!

L'hivern fou d'un fred tan terrible, que l'ànec no tingué més remei que donar volts per l'aigua per evitar que es glacés; però cada nit el trau dins el qual nedava anà fent-se més i més petit. Després glaçà tan fort que tot el glaç del damunt va petar, i l'aneguet hagué de bellugar les cames contínuament perquè el glaç no es clogués al seu voltant. A la fi estava tan cansat que ja no podia fer cap més moviment, i començava de glaçar-se al cor mateix del glaç.

- ✓ **Traducció al castellà** d'Alberto Adell: Hans Christian Andersen, "El patito feo". *La sombra y otros cuentos*.

Una tarde, cuando el sol se ponía dulcemente, salió de los arbustos toda una banda de hermosos y grandes pájaros. El patito nunca había visto ninguno tan hermoso, de un blanco resplandeciente, con largos y flexibles cuellos. Eran cisnes, que, lanzando un grito profundamente extraño, extendieron sus espléndidas y largas alas y escaparon volando

de las tierras frías a los países cálidos, hacia el mar libre; se elevaron muy altos, muy altos y el patito feo se sintió extrañamente inquieto. Giró en el agua como una rueda, levantó el cuello en dirección a ellos y lanzó un grito tan agudo y extraño que hasta él mismo se asustó. Ah, no podía olvidarse de los maravillosos pájaros, los pájaros felices, y así que ya no pudo percibirlos, buceó hasta el fondo y cuando volvió a asomar, estaba como fuera de sí. No sabía cómo se llamaban los pájaros, ni hacia dónde volaban, pero les tenía un afecto tal como no había sentido antes por nadie; no les envidiaba nada, porque no podía permitirse desear para sí semejante esplendor, se hubiera contentado con que los patos le dirigieran la palabra -¡el pobre y feo animal!

Y el invierno se hizo sumamente frío; el patito se veía obligado a nadar para impedir que el agua se volviese hielo; pero cada noche el hueco en que nadaba se iba haciendo más y más pequeño; terminó por helarse, por lo que se oía crujir la capa de hielo; el patito tenía que mover constantemente las piernas para que el agua no se congelase; al final estaba tan fatigado que se tendió completamente inmóvil y yerto sobre el hielo.

✓ **Traducció al castellà** de J. Roca y Roca: "El patito feo". *Cuentos de Andersen*.

Una tarde tuvo, no obstante, un momento de felicidad. Había hecho un día magnífico: el sol tocaba a su ocaso envuelto entre soberbios arboles de un color rojo incandescente. De súbito pasó una bandada de aves grandes y soberbias: eran de una blancura deslumbradora, tenían el cuello largo y flexible y lo doblaban graciosamente. Eran cisnes. Exhalaban un grito especial, desplegaron sus anchas alas y tomaron vuelo hacia los países cálidos del Mediodía. Iban remontando el espacio, subiendo siempre, y el patito feo experimentaba al verlos una sensación desconocida. Se revolvió en el agua, extendió el cuello hacia los viajeros y arrojó un grito tan singular, tan penetrante que se dio miedo a sí mismo. ¡Oh! ¡Cómo quería a aquellas hermosas aves, sin conocerlas; ni saber siquiera adónde se dirigían! Cuando las perdió de vista, poseído de una extraña agitación, se sumergió hasta el fondo del agua, y si bien reapareció de nuevo a la superficie, notó que nunca había estado tan conmovido como en aquellos momentos. ¡Cómo las admiraba! Y sin embargo no sentía el menor asomo de envidia. El pobrecito que se habría dado por dichoso si los patos hubiesen querido tolerarle en su compañía, tenía por la más repugnante de las criaturas.

Y el invierno era cada vez más crudo, iban helándose los estanques y el pato nadaba sin cesar y agitaba sus remos de día y de noche, para evitar que el hielo se cuajase a su alrededor; pero a pesar de su incesante trabajo, el círculo en que se agitaba iba cerrándose cada vez más, hasta que por fin una noche, rendido de fatiga, se entorpecieron sus miembros y se quedó pegado en el hielo.

III ACTIVITATS AMB POEMES

Text 41

P / CS / Orig.

(RELOJ DE PULSERA)

*Ni al desnudarme suelto el leve yugo;
sin reloj ya no sé dormir siquiera.
No tengo libertad, y vano fuera
fingir dejar mi hierro y mi verdugo.*

*Él me ata a los demás, al mundo activo:
es la rueda en que engrano con la vida.
Si despierto en lo oscuro, su medida
me liga a tierra firme, me hace vivo.*

*Pero a la vez, con cuchicheo suave,
en secreto me insiste en el recado
de mi muerte y su cita: me recuerda*

*que me esperan allá, y que cuando acabe
me escaparé yo solo por mi lado:
libre, entonces no habré de darle cuerda.*

José María Valverde

- **TERGIVERSAR:** Convertir en un text (en prosa) en què el tema sigui el telèfon mòbil.

Text 42

P / CT / Orig.

CANÇÓ DE BRESSOL

-Tinc
son.
-Nin
dorm.
Els
Reis
pel
nen,
un
tren
han
dut
i un
ós
i un
gos
qu'és
mut.
L'ós
per
un
piu
fa
nyiu!
fa
nyiu!
i al
tren
del
nen
no's
veu
ni
llum
ni
treu
mai
fum.
-Tinc
son.
-Nin,
dorm.

Ferran Puigdel·lívol

- **IMITAR L'ESTRUCTURA:** Escriure un poema amb versos d'una síl·laba com aquest. Procurar que tingui rima.

Text 43

P / CS / Orig.

WINDOWS 98

Antes del fax del módem y el e-mail
la vergüenza era sólo artesanal
la mecha se encendía con un fósforo
y uno escribía cartas como bulas

antes los besos iban a tu boca
hoy obedecen a una tecla send
mi corazón se acurruca en su software
y el mouse sale a buscar el disparate

cuando me enamoraba de una venus
mis sentimientos no eran informáticos
pero ahora debo pedir permiso
hasta para escribir con el news gothic

te urjo amor que cambies de formato
prefiero recibirte en times new roman
mas nada es comparable a aquel desnudo
que era tu signo en tiempos de la remington

Mario Benedetti

- **ORDENAR:** Resumir per separat les coses que, segons el poeta, passaven abans i les que passen ara. I concloure amb el mateix desig que es manifesta al final del poema.

Text 44

P / CT / Orig.

FESTA MAJOR DE TU

Mil banderes de ginesta
guarneixen el meu terrat.
El dissabte ha fet neteja.
El diumenge campaneja
dins el cel esbatanat.

És festa perquè ets bonica,
i el món, tot sencer, somriu.
Se sent, qui sap on, música
d'un envelat de l'estiu.

És festa perquè t'estimo
i em perdo dins els teus ulls
i, dintre els teus ulls, camino
pels negres carrers curulls

de gent que riu i que canta
mentre balla la geganta
mig princesa, mig pagesa,
dins un blau de festa encesa,
amb el sol per tamborí.

És festa perquè m'estimes.
Cada balcó té un domàs.
Poms de clavells a les cimes
dels plàtans i els campanars.

Jordi Sarsanedas, *Postals d'Itàlia*

- **IMITAR L'ESTRUCTURA MÈTRICA:** Escriure quatre estrofes més imitant el to alegre i festiu del poema. Que totes comencin així:
“És festa perquè...”

Text 45

P / CS / Orig.

EL POETA SE ACUERDA DE SU VIDA

“Vivir, dormir, morir: soñar acaso.”

Hamlet.

Perdonadme: he _____.

Y dormir no es vivir. _____ a los hombres.

Vivir no es suspirar o presentir _____ que aún nos vivan.

¿Vivir en _____? Las palabras mueren.

Bellas son al sonar, mas _____ duran.

Así esta noche _____. Ayer cuando la aurora,

O _____ el día cumplido estira el rayo

Final, y da en tu rostro _____.

Con un pincel de luz _____ tus ojos.

Duerme.

La noche es larga, pero ya ha _____.

Vicente Aleixandre

- **OMPLIR BUITES:** Llegir tot el text. Després omplir cada buit amb la paraula més adequada de les que hi ha a continuació:

acaso / palabras / cuando / dormido / clara /
pasado / ellas / paz / nunca / cierra

Clau

Perdonadme: he **dormido**. / Y dormir no es vivir. **Paz** a los hombres. / Vivir no es suspirar o presentir **palabras** que aún nos vivan. / ¿Vivir en **ellas**? Las palabras mueren. / Bellas son al sonar, mas **nunca** duran. / Así esta noche **clara**. Ayer cuando la aurora, / O **cuando** el día cumplido estira el rayo / Final, y da en tu rostro **acaso**. / Con un pincel de luz **cierra** tus ojos. / Duerme. / La noche es larga, pero ya ha **pasado**.

Text 46

P / CT / Trad.

LA NOIA DEL PAÍS DEL NORD

Si viatges pel bell nord glaçat,
on el vent bat el cel fronterer,
dóna'm records a una noia d'allà,
ja fa temps jo l'havia estimat.

Si hi ets quan hi ha tempestes de neu,
quan el riu gela i l'estiu se'n va,
mira'm si té un jersei prou calent,
que l'abrigui dels crits que fa el vent

Mira'm si els seus cabells són tan llargs,
si fan rius juganers sobre els pits.

Mira'm si els seus cabells són tan llargs,
si els duu com sempre els he recordat

No sé si encara em guarda un record,
jo per ella he pregat molt sovint,
tant de nit en la meva foscor,
com de dia en la meva claror.

Bé, si viatges pel bell nord glaçat,
on el vent bat el cel fronterer,
dóna'm records a una noia d'allà,
ja fa temps jo l'havia estimat.

Bob Dylan (adaptació
al català, Pau Riba)

MUCHACHA DEL NORTE

Si viajas por la tierra del norte
Donde los vientos azotan la frontera
Dale recuerdos a una chica que allí vive
En otro tiempo ella fue mi amor.

Si llegas cuando arrecia la nevada
Cuando los ríos se hielan y el verano acaba
Por favor, averigua si tiene un buen abrigo
Que la proteja contra el aullido del viento.

Dime si aún cae su larga melena
Como una cascada sobre su pecho
Dime si aún cae su larga melena

Así la guardo en mi recuerdo

Me pregunto si aún me recuerda
Muchas veces lo he suplicado
En la oscuridad de mi noche
En el resplandor de mi día

De modo que si viajas por la tierra del norte
Donde los vientos azotan la frontera
Dale recuerdos a una chica que allí vive
En otro tiempo ella fue mi amor.

GIRL OF THE NORTH COUNTRY

Well, if you're travelin' in the north country fair
Where the winds hit heavy on the borderline
Remember me to one who lives there
She once was a true love of mine

Well, if you go when the snowflakes storm
When the rivers freeze and summer ends
Please see if she's wearing a coat so warm
To keep her from the howlin' winds

Please see for me if her hair hangs long
If it rolls and flows all down her breast
Please see for me if her hair hangs long
That's the way I remember her best

I'm wonderin' if she remembers me at all
Many times I've often prayed
In the darkness of my night
In the brightness of my day

So if you're travelin' in the north country fair
Where the winds hit heavy on the borderline
Remember me to one who lives there
She once was a true love of mine

Bob Dylan

- **OBSERVAR I COMPARAR:** Comparar les dues traduccions amb el text original (si se sap anglès); prendre nota de les diferències que presenten (la versió catalana està feta per ser cantada i la castellana, no): lèxic, construccions, ritme...

Text 47

P / CT / Trad.

A LA LLUNA

Oh lluna graciosa, jo em recordo
que ara fa un any, a dalt d'aquest turó,
venia ple d'angoixa a contemplar-te:
i tu penjaves damunt de la boscúria
tal com fas ara, que tota la il·lumines.
Però confús i tremolós, pel plor
que dels ulls em brollava, davant meu
el teu rostre sorgia, que era dura
la meva vida: i ho és, no ha canviat,
lluna estimada. I m'ajuda, però,
la recordança i el recompte del temps
del meu dolor. Oh que n'és d'agradable
als dies juvenils, quan l'esperança
és llarga i breu el curs de la memòria,
rememorar les coses ja passades,
encar que tristes, i que en duri l'ànsia!

Giacomo Leopardi

- **TRANSFORMAR:** Escriure un monòleg interior en què s'utilitzin les paraules sugüents: lluna / recordar / dolor / esperança / juvenils.

Text 48

P / CT / Trad.

SENSACIÓ

Pels vespres blaus d'estiu aniré pels conreus,
picotejat pels blats, sollant l'herba menuda.
Somniós, sentiré la frescor sota els peus,
deixaré el lliure vent banyar ma testa nua.

No pensaré en res, no parlaré per res,
mes l'amor infinit m'inundarà l'entranya.
I aniré lluny, ben lluny, de mi mateix després,
feliç, per la Natura -com amb una companya.

Arthur Rimbaud
(Traducció al català, Josep Palau i Fabre)

SENSATION

Par les soirs bleus d'été, j'irai dans les sentiers,
picoté par les blés, fouler l'herbe menue:
rêveur, j'en sentirai la fraîcheur à mes pieds.
je laisserai le vent baigner ma tête nue.

Je ne parlerai pas, je ne penserai rien:
mais l'amour infini me montera dans l'âme,
et j'irai loin, bien loin, comme un bohémien,
par la nature, -hereux comme avec une femme.

- **TRADUIR:** Si saps francès, tradueix aquest poema de Rimbaud (pot ser en prosa) i després compara la teva traducció amb la que en fa Josep Palau i Fabre.

Text 49

P / CT / Orig.

L'AVENTURA

II

Pels vespres blaus i verds aniré pels conreus,
esgarrinxat pels blats i petjant l'herba fresca.
Sentiré palpitant la terra sota els peus
com si una dona nua s'ofereís a ma destra.

Sens parlar, ni pensar, ni enyorar-me de res,
l'ample vent m'ompliria els narius i l'entranya.
I aniré lluny, molt lluny: allí on és defès
-tot sol, amb mi mateix- com amb una companya.

III

Pels vespres blaus de verd aniré al groc de l'aire
amb les cames ferides per espases de blat.
Sentiré sota els peus aquell ventre apagat
que les bèsties flairen amb un desig minaire.

I emmudit -el cap nu- irremeiablement,
em donaré amb furor al gran desig de l'aire,
i em deixaré bressar com una lleu sement
que fecunda una flor -altiva o solitària.

IV

En els blaus i en els verds, a l'estiu, prop de l'aire,
fecundat per llavors que prodigava el vent,
aniré, sense nord, com una rel dansaire,
per la muntanya amunt, cercant el meu ponent.

Vegetal -o animal- i sens bri de raó,
confós amb la natura ardent i solitària,
seré el pol.len que duu el vent de la tardor,
quan la tempesta brunz i s'alça l'alimària.

V

Sense blaus, sense verds, perdut en mi mateix,
conqueriré l'altura que el sol llaura.
Sense fred, sense vent, madura d'un sol bleix,
l'antiga terra encara trepitja Minotaure.

si la font ni la flor no troben la paraula,
la pedra la dirà com el meu front.
En el desig del vent se'n va la vella falla.
El front, la pedra, occeixen. -Resta el desig pregon.

Josep Palau i Fabre

- **IMITAR L'ESTIL:** Llegir totes aquestes variacions que l'autor va fer del poema de Rimbaud, a més de traduir-lo (text 186). Després escriure'n una altra (dues estrofes més), imitant-ne l'estil.

Text 50

P / CS / Orig.

VERSOS

Versos, versos, más versos,
versos
para los hombres buenos, sublimes de ideales
y para los perversos;
versos
para los filisteos, torpes e irremisibles
y los poetas de los lagos tersos.
Versos
en los anversos
y en los reversos
de los papeles sueltos y dispersos.
Versos
para los infieles, para los apóstatas,
para los conversos,
para los hombres justos
y para los inversos;
versos, versos, más versos,
poetas, siempre versos-
Ahoguemos con versos
a los positivistas,
dejándolos sumersos
bajo la enorme ola de los versos,
en ella hundidos, naufragos, inmersos.
Versos
en el santo trabajo cotidiano
y en los momentos tráfugas, transversos.
Versos tradicionales
y versos nuevos, raros y diversos.
Versos,
versos,
más versos,
versos,
versos,
y versos,
siempre versos.

Gerardo Diego

➤ TRADUIR.

ANNEXOS

TIPUS D'ACTIVITATS PLANTEJADES

- **CANVIAR EL NARRADOR.**
- **CANVIAR EL PUNT DE VISTA.**
- **CANVIAR EL REGISTRE:** De culte a col·loquial, de col·loquial a formal.
- **CANVIAR EL TO.**
- **COMBINAR:** Després d'haver llegit dos textos, escriure'n un altre en què s'utilitzin elements de tots dos.
- **CONTINUAR:** Continuar el relat.
- **CORREGIR:** Llegir amb atenció el text original i després la traducció automàtica. Marcar-hi les paraules o expressions mal traduïdes, comentant en cada cas quin problema s'hi observa i, finalment, proposar alternatives més adequades.
- **CREAR:** Elaborar un text d'opinió, recollint i comentant la idea que es planteja en el text, i comparant-la amb la pròpia.
- **EXAGERAR.**
- **IMITAR L'ESTIL.**
- **IMITAR L'ESTRUCTURA.**
- **IMITAR L'ESTRUCTURA MÈTRICA.**
- **INCLOURE:** Escriure un text mantenint només els fragments marcats.
- **INTEGRAR:** Escriure un relat que s'integri entre els tres fragments marcats (un al principi, un al mig i l'altre com a final).
- **INVERTIR:** Escriure un text en què s'expliqui el mateix però començant pel final i anant enrere fins als fets del començament.
- **OBSERVAR I COMPARAR:** Llegir les traduccions. Comparar-les amb la pròpia. Comentar les diferències entre els textos traduïts.
- **OMPLIR BUI TS:** Llegir tot el text. Després omplir cada buit amb **adjectius**, per elaborar un retrat. Es pot fer més d'una vegada per crear personatges diferents. Finalment, comparar amb l'original.
- **OMPLIR BUI TS:** Llegir tot el text. Després omplir cada buit amb un **verb** (o **substantiu**) dels que es donen i que sigui més adequat al context.
- **OMPLIR BUI TS:** Llegir tot el text. Després omplir cada buit del text amb la paraula més adequada segons el context.

- **ORDENAR** les idees i reescriure mantenint aquest ordre.
- **RECREAR**.
- **SINTETITZAR**: Convertir en relat breu que inclogui només els fets argumentals (2 o 3 línies).
- **TERGIVERSAR**: Reescriure canviant algun element clau.
- **TRADUIR**: Al català o al castellà.
- **TRANSFORMAR**: Convertir en monòleg interior, en relat, en diari, en diàleg en estil directe...

ÍNDEXS DE TEXTOS

- a) per número de text
- b) per activitat
- c) per autor

Text	Autor	Títol	Activitat	Llengua	Or/Tr	Nivell
1	Michael Ende	<i>Momo</i>	Canviar el narrador	Cast.	Trad.	1
2	Francisco Ayala	<i>Muertes de perro</i>	Canviar el registre	Cast.	Orig.	1
3	J. K. Rowling	<i>Harry Potter i el calze de foc</i>	Ordenar i reescriure	Cat.	Trad.	1
4	Gianni Rodari	<i>El joc dels quatre cantons</i>	Integrar	Cat.	Trad.	1
5	Maria Jaén	<i>La dona discreta</i>	Tergiversar	Cat.	Orig.	1
6	Emily Brontë	<i>Cumbres borrascosas</i>	Canviar el to	Cast.	Trad.	1
7	E. Teodoro Hoffmann	<i>Cuentos fantásticos</i>	Recrear	Cast.	Trad.	1
8	Luis Coloma	<i>Pequeñeces</i>	Omplir buits	Cast.	Orig.	1
9	Bernhard Schlink	<i>El lector</i>	Invertir	Cast.	Trad.	1
10	Gemma Lienas	<i>El diari blau de la Carlota</i>	Canviar el narrador	Cat.	Orig.	1
11	Miguel Delibes	<i>El hereje</i>	Combinar	Cast.	Orig.	1
22	Roberto Bolaño	<i>2666</i>		Cast.	Orig.	1
12	Josep Pla	<i>Contraban i altres narracions</i>	Omplir buits adjectius	Cat.	Orig.	1
13	Louise M. Alcott	<i>Petites dones</i>	Transformar	Cat.	Trad.	1
14	Patricia Highsmith	<i>La máscara de Ripley</i>	Transformar	Cast.	Trad.	1
15	Xavier Vernetta	<i>L'home del Jaguar blanc</i>	Traduir	Cat.	Orig.	1
16	Miquel Pairoli	<i>El camp de l'Ombra</i>	Imitar l'estructura	Cat.	Orig.	1
17	Virginia Woolf	<i>Orlando</i>	Incloure	Cat.	Trad.	1
18	Maria Antònia Oliver	<i>Estudi en lila</i>	Continuar	Cat.	Orig.	1
19	José Saramago	<i>Història del setge de Lisboa</i>	Transformar	Cat.	Trad.	1
20	Núria Farràs	«A caçar llamps»	Omplir buits	Cat.	Orig.	1
21	Leopoldo Alas "Clarín"	<i>La Regenta</i>	Imitar l'estranyament	Cast.	Orig.	1
22	Roberto Bolaño	<i>2666</i>	Imitar l'estructura	Cast.	Orig.	2
23	Paloma Díaz-Mas	<i>La tierra fértil</i>	Traduir	Cast.	Orig.	2
24	Jean-Paul Sartre	<i>La naúsea</i>	Canviar el registre	Cat.	Trad.	2
25	Charlotte Brontë	<i>Jane Eyre</i>	Crear	Cat.	Trad.	2
26	Emilia Pardo Bazán	<i>Los Pazos de Ulloa</i>	Canviar el to	Cast.	Orig.	2
27	Arturo Barea	<i>La forja de un rebelde</i>	Traduir	Cast.	Orig.	2
28	Biel Mesquida	<i>Els detalls del món</i>	Combinar	Cat.	Orig.	2
29	Manuel Baixauli	<i>L'home manuscrit</i>		Cat.	Orig.	2

30	Carme Riera	<i>Epitelis tendríssims</i>	Invertir	Cat.	Orig.	2
31	Miguel Delibes	<i>Las ratas</i>	Tergiversar	Cast.	Orig.	2
32	André Gide	<i>Los monederos falsos</i>	Transformar	Cast.	Trad.	2
33	Gabriel Janer Manila	<i>Els jardins incendiats</i>	Traduir	Cat.	Orig.	2
34	R. Gómez de la Serna	<i>Greguerías</i>	Imitar	Cast.	Orig.	2
35	Ramon Solsona	<i>Cementiri de butxaca</i>	Canviar el punt de vista	Cat.	Orig.	2
36	Isabel Allende	<i>La casa de los espíritus</i>	Incloure	Cast.	Orig.	2
37	G. García Márquez	<i>Crónica de una muerte anunciada</i>	Recrear	Cast.	Orig.	2
38	Maria Barbal	<i>Pedra de tartera</i>	Recrear	Cat.	Orig.	2
39	Luis Martín Santos	<i>Tiempo de silencio</i>	Completar el diàleg	Cast.	Orig.	2
40	A. de Saint-Exupéry	<i>Vol de nit</i>	Canviar el to	Cat.	Trad.	2
41	José María Valverde	“Reloj de pulsera”	Tergiversar	Cast.	Orig.	P
42	Ferran Puigdemívol	“Cançó de bressol”	Imitar l’estructura	Cat.	Orig.	P
43	Mario Benedetti	“Windows 98”	Ordenar	Cast.	Orig.	P
44	Jordi Sarsanedas	“Festa major de tu”	Imitar l’estructura mètrica	Cat.	Orig.	P
45	Vicente Aleixandre	“El poeta se acuerda de su vida”	Omplir buits	Cast.	Orig.	P
46	Bob Dylan	“La noia del país del nord”	Observar i comparar	Cat.	Trad.	P
47	Giacomo Leopardi	“A la lluna”	Transformar	Cat.	Trad.	P
48	Arthur Rimbaud	“Sensació”	Traduir	Cat.	Trad.	P
49	Josep Palau i Fabre	“L’aventura”	Imitar l’estil	Cat.	Orig.	P
50	Gerardo Diego	“Versos”	Traduir	Cast.	Orig.	P

Text	Autor	Títol	Activitat	Llengua	Or/Tr	Nivell
1	Michael Ende	<i>Momo</i>	Canviar el narrador	Cast.	Trad.	1
10	Gemma Lienas	<i>El diari blau de la Carlota</i>	Canviar el narrador	Cat.	Orig.	1
35	Ramon Solsona	<i>Cementiri de butxaca</i>	Canviar el punt de vista	Cat.	Orig.	2
2	Francisco Ayala	<i>Muertes de perro</i>	Canviar el registre	Cast.	Orig.	1
24	Jean-Paul Sartre	<i>La naúsea</i>	Canviar el registre	Cat.	Trad.	2
6	Emily Brontë	<i>Cumbres borrascosas</i>	Canviar el to	Cast.	Trad.	1
26	Emilia Pardo Bazán	<i>Los Pazos de Ulloa</i>	Canviar el to	Cast.	Orig.	2
40	A. de Saint-Exupéry	<i>Vol de nit</i>	Canviar el to	Cat.	Trad.	2
11	Miguel Delibes	<i>El hereje</i>	Combinar	Cast.	Orig.	1
22	Roberto Bolaño	<i>2666</i>	Combinar	Cast.	Orig.	1
28	Biel Mesquida	<i>Els detalls del món</i>	Combinar	Cat.	Orig.	2
29	Manuel Baixauli	<i>L'home manuscrit</i>	Combinar	Cat.	Orig.	2
39	Luis Martín Santos	<i>Tiempo de silencio</i>	Completar el diàleg	Cast.	Orig.	2
18	Maria Antònia Oliver	<i>Estudi en lila</i>	Continuar	Cat.	Orig.	1
25	Charlotte Brontë	<i>Jane Eyre</i>	Crear	Cat.	Trad.	2
34	R. Gómez de la Serna	<i>Greguerías</i>	Imitar	Cast.	Orig.	2
49	Josep Palau i Fabre	"L'aventura"	Imitar l'estil	Cat.	Orig.	P
21	Leopoldo Alas "Clarín"	<i>La Regenta</i>	Imitar l'estranyament	Cast.	Orig.	1
16	Miquel Pairolí	<i>El camp de l'Ombra</i>	Imitar l'estructura	Cat.	Orig.	1
22	Roberto Bolaño	<i>2666</i>	Imitar l'estructura	Cast.	Orig.	2
42	Ferran Puigdemívol	"Cançó de bressol"	Imitar l'estructura	Cat.	Orig.	P
44	Jordi Sarsanedas	"Festa major de tu"	Imitar l'estructura mètrica	Cat.	Orig.	P
17	Virginia Woolf	<i>Orlando</i>	Incloure	Cat.	Trad.	1
36	Isabel Allende	<i>La casa de los espíritus</i>	Incloure	Cast.	Orig.	2
4	Gianni Rodari	<i>El joc dels quatre cantons</i>	Integrar	Cat.	Trad.	1
9	Bernhard Schlink	<i>El lector</i>	Invertir	Cast.	Trad.	1
30	Carme Riera	<i>Epitelis tendríssims</i>	Invertir	Cat.	Orig.	2
46	Bob Dylan	"La noia del país del nord"	Observar i comparar	Cat.	Trad.	P
8	Luis Coloma	<i>Pequeñeces</i>	Omplir buits	Cast.	Orig.	1

20	Núria Farràs	«A caçar llamps»	Omplir buits	Cat.	Orig.	1
45	Vicente Aleixandre	“El poeta se acuerda de su vida”	Omplir buits	Cast.	Orig.	P
12	Josep Pla	<i>Contraban i altres narracions</i>	Omplir buits adjectius	Cat.	Orig.	1
43	Mario Benedetti	“Windows 98”	Ordenar	Cast.	Orig.	P
3	J. K. Rowling	<i>Harry Potter i el calze de foc</i>	Ordenar i reescriure	Cat.	Trad.	1
7	E. Teodoro Hoffmann	<i>Cuentos fantásticos</i>	Recrear	Cast.	Trad.	1
37	G. García Márquez	<i>Crónica de una muerte anunciada</i>	Recrear	Cast.	Orig.	2
38	Maria Barbal	<i>Pedra de tartera</i>	Recrear	Cat.	Orig.	2
5	Maria Jaén	<i>La dona discreta</i>	Tergiversar	Cat.	Orig.	1
31	Miguel Delibes	<i>Las ratas</i>	Tergiversar	Cast.	Orig.	2
41	José María Valverde	“Reloj de pulsera”	Tergiversar	Cast.	Orig.	P
15	Xavier Vernetta	<i>L’home del Jaguar blanc</i>	Traduir	Cat.	Orig.	1
23	Paloma Díaz-Mas	<i>La tierra fértil</i>	Traduir	Cast.	Orig.	2
27	Arturo Barea	<i>La forja de un rebelde</i>	Traduir	Cast.	Orig.	2
33	Gabriel Janer Manila	<i>Els jardins incendiats</i>	Traduir	Cat.	Orig.	2
48	Arthur Rimbaud	“Sensació”	Traduir	Cat.	Trad.	P
50	Gerardo Diego	“Versos”	Traduir	Cast.	Orig.	P
13	Louise M. Alcott	<i>Petites dones</i>	Transformar	Cat.	Trad.	1
14	Patricia Highsmith	<i>La máscara de Ripley</i>	Transformar	Cast.	Trad.	1
19	José Saramago	<i>Història del setge de Lisboa</i>	Transformar	Cat.	Trad.	1
32	André Gide	<i>Los monederos falsos</i>	Transformar	Cast.	Trad.	2
47	Giacomo Leopardi	“A la lluna”	Transformar	Cat.	Trad.	P

Text	Autor	Títol	Activitat	Llengua	Or/Tr	Nivell
21	Alas "Clarín", Leopoldo	<i>La Regenta</i>	Imitar l'estranyament	Cast.	Orig.	1
13	Alcott, Louise M.	<i>Petites dones</i>	Transformar	Cat.	Trad.	1
45	Aleixandre, Vicente	"El poeta se acuerda de su vida"	Omplir buits	Cast.	Orig.	P
36	Allende, Isabel	<i>La casa de los espíritus</i>	Incloure	Cast.	Orig.	2
2	Ayala, Francisco	<i>Muertes de perro</i>	Canviar el registre	Cast.	Orig.	1
20	Baixauli, Manuel	<i>L'home manuscrit</i>	Combinar	Cat.	Orig.	2
38	Barbal, Maria	<i>Pedra de tartera</i>	Recrear	Cat.	Orig.	2
27	Barea, Arturo	<i>La forja de un rebelde</i>	Traduir	Cast.	Orig.	2
43	Benedetti, Mario	"Windows 98"	Ordenar	Cast.	Orig.	P
22	Bolaño, Roberto	<i>2666</i>	Imitar l'estructura	Cast.	Orig.	2
25	Brontë, Charlotte	<i>Jane Eyre</i>	Crear	Cat.	Trad.	2
6	Brontë, Emily	<i>Cumbres borrascosas</i>	Canviar el to	Cast.	Trad.	1
8	Coloma, Luis	<i>Pequeñeces</i>	Omplir buits	Cast.	Orig.	1
11	Delibes, Miguel	<i>El hereje</i>	Combinar	Cast.	Orig.	1
31	Delibes, Miguel	<i>Las ratas</i>	Tergiversar	Cast.	Orig.	2
23	Díaz-Mas, Paloma	<i>La tierra fértil</i>	Combinar descripció	Cast.	Orig.	2
50	Diego, Gerardo	"Versos"	Traduir	Cast.	Orig.	P
46	Dylan, Bob	"La noia del país del nord"	Observar i comparar	Cat.	Trad.	P
1	Ende, Michael	<i>Momo</i>	Canviar el narrador	Cast.	Trad.	1
20	Farràs, Núria	«A caçar llamps»	Omplir buits	Cat.	Orig.	1
37	García Márquez, G.	<i>Crónica de una muerte anunciada</i>	Recrear	Cast.	Orig.	2
32	Gide, André	<i>Los monederos falsos</i>	Transformar	Cast.	Trad.	2
34	Gómez de la Serna, R.	<i>Greguerías</i>	Imitar	Cast.	Orig.	2
14	Highsmith, Patricia	<i>La máscara de Ripley</i>	Transformar	Cast.	Trad.	1
7	Hoffmann, E. Teodoro	<i>Cuentos fantásticos</i>	Recrear	Cast.	Trad.	1
5	Jaén, Maria	<i>La dona discreta</i>	Tergiversar	Cat.	Orig.	1
33	Janer Manila, Gabriel	<i>Els jardins incendiats</i>	Traduir	Cat.	Orig.	2
47	Leopardi, Giacomo	"A la lluna"	Transformar	Cat.	Trad.	P
10	Lienas, Gemma	<i>El diari blau de la Carlota</i>	Canviar el narrador	Cat.	Orig.	1

39	Martín Santos, Luis	<i>Tiempo de silencio</i>	Completar el diàleg	Cast.	Orig.	2
28	Mesquida, Biel	<i>Els detalls del món</i>	Combinar	Cat.	Orig.	2
18	Oliver, Maria Antònia	<i>Estudi en lila</i>	Continuar	Cat.	Orig.	1
16	Pairolí, Miquel	<i>El camp de l'Ombra</i>	Imitar l'estructura	Cat.	Orig.	1
49	Palau i Fabre, Josep	"L'aventura"	Imitar l'estil	Cat.	Orig.	P
26	Pardo Bazán, Emilia	<i>Los Pazos de Ulloa</i>	Canviar el to	Cast.	Orig.	2
12	Pla, Josep	<i>Contraban i altres narracions</i>	Omplir buits adjectius	Cat.	Orig.	1
42	Puigdellívol, Ferran	"Cançó de bressol"	Imitar l'estructura	Cat.	Orig.	P
30	Riera, Carme	<i>Epitelis tendríssims</i>	Invertir	Cat.	Orig.	2
48	Rimbaud, Arthur	"Sensació"	Traduir	Cat.	Trad.	P
4	Rodari, Gianni	<i>El joc dels quatre cantons</i>	Integrar	Cat.	Trad.	1
3	Rowling, J. K.	<i>Harry Potter i el calze de foc</i>	Ordenar i reescriure	Cat.	Trad.	1
40	Saint-Exupéry, A. de	<i>Vol de nit</i>	Canviar el to	Cat.	Trad.	2
19	Saramago, José	<i>Història del setge de Lisboa</i>	Transformar	Cat.	Trad.	1
44	Sarsanedas, Jordi	"Festa major de tu"	Imitar l'estructura mètrica	Cat.	Orig.	P
24	Sartre, Jean-Paul	<i>La nàusea</i>	Canviar el registre	Cat.	Trad.	2
9	Schlink, Bernhard	<i>El lector</i>	Invertir	Cast.	Trad.	1
35	Solsona, Ramon	<i>Cementiri de butxaca</i>	Canviar el punt de vista	Cat.	Orig.	2
41	Valverde, José María	"Reloj de pulsera"	Tergiversar	Cast.	Orig.	P
15	Vernetta, Xavier	<i>L'home del Jaguar blanc</i>	Traduir	Cat.	Orig.	1
17	Woolf, Virginia	<i>Orlando</i>	Incloure	Cat.	Trad.	1

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES DELS TEXTOS

- ALAS, "Clarín", Leopoldo. *La Regenta*. Barcelona: Círculo de lectores, 1968.
- ALCOTT, L. M. *Petites dones*. Barcelona: Cruïlla, 1997.
- ALEXANDRE, Vicente. "El poeta se acuerda de su vida". A: J. González Muela y J. M. Rozas, *La generación poética de 1927*. Madrid: Alcalá, 1974.
- ALLENDE, Isabel. *La casa de los espíritus*. Barcelona: Plaza Janés, 1985.
- ANDERSEN, Hans C. "El patito feo". *Cuentos de Andersen*. Madrid: El Museo Universal, 1983 (ed. Facsímil de la publicada en 1881 por Biblioteca «Arte y letras», en Barcelona, Trad. de J. Roca y Roca).
- "El patito feo". *La sombra y otros cuentos*. Madrid: Alianza, 1986.
- "L'aneguet lleig". *Contes*. Barcelona: Selecta, 1952.
- AYALA, Francisco. *Muertes de perro*. Madrid: Alianza, 1972. (El libro de bolsillo; 156).
- BAIXAULI, Manuel. *L'home manuscrit*. Palma de Mallorca: Moll, 2008.
- BARBAL, Maria. *Pedra de tartera*. Barcelona: Empúries, 1987.
- BAREA, Arturo. *La forja de un rebelde*. Madrid: Turner, 1977. (La novela social española; 8).
- BENEDETTI, Mario. *El mundo que respiro*. Madrid: Visor Libros, 2001.
- BOLAÑO, Roberto. *2666*. Barcelona: Anagrama, 2004. (Narrativas hispánicas; 366)
- BRONTË, Charlotte. *Jane Eyre*. Barcelona: Columna, 2001.
- BRONTË, Emily. *Cumbres borrascosas*. Barcelona: Destino, 1972.
- COLOMA, Luis. *Pequeñeces*. Madrid: Cátedra, 1977.
- DELIBES, Miguel. *El hereje*. Barcelona: Destino, 2003.
- *Las ratas*. Barcelona: Destino, 1988.
- DÍAZ-MAS, Paloma. *La tierra fértil*. Barcelona: Anagrama, 1999.
- DIEGO, Gerardo. "Versos". A: J. González Muela y J. M. Rozas, *La generación poética de 1927*. Madrid: Alcalá, 1974.
- DYLAN, Bob. *Letras. 1962-2001*. Madrid: Global Rhythm i Alfaguara, 2007.
- ENDE, Michael. *Momo*. Madrid: Alfaguara, 1985.
- FARRÀS, Núria. «A caçar llamps» *Cavall Fort* (juliol 1998) núm. 864.
- GARCÍA MÁRQUEZ, Gabriel. *Crónica de una muerte anunciada*. Barcelona: RBA, 2004.
- GIDE, André. *Los monederos falsos*. Barcelona: Seix barral, 1985.
- GÓMEZ DE LA SERNA, Ramón. *Greguerías*. Barcelona: Carroggio, 1973.
- HIGHSMITH, Patricia. *La máscara de Ripley*. Barcelona: Anagrama, 1981.
- HOFFMANN, E. Teodoro. «El misterio de la casa desierta». *Cuentos fantásticos*. Madrid: Montena, 1988.
- JAÉN, Maria. *La dona discreta*. Barcelona: Edicions 62. 1997. (El Balancí; 302)
- JANER MANILA, Gabriel. *Els jardins incendiats*. Barcelona: Columna, 1997.
- JOYCE, James. *A Portrait of the Artist as a Young Man*. London: Heinemann Educational Books, 1964.
- *Retrat de l'artista adolescent*. Barcelona: Leteradura, 1981.
- *Retrato del artista adolescente*. Barcelona: Seix Barral, 1984.
- LEOPARDI, Giacomo. A: *Poesia italiana*. Barcelona: Edicions 62 i "la Caixa", 1985.
- LIENAS, Gemma. *El diari blau de la Carlota*. Barcelona: Empúries, 2006 (Narrativa; 272)
- MARTÍN SANTOS, Luis. *Tiempo de silencio*. Barcelona: Seix Barral, 1969.

- MESQUIDA, Biel. *Els detalls del món* "Els detalls del món". Dins: *Per molts anys. Una mostra de la millor literatura catalana actual*. Barcelona: Edicions 62, 2002.
- OLIVER, Maria Antònia. *Estudi en lila*. Barcelona: La Magrana, 1996. (La Negra; 5)
- PAIROLÍ, Miquel. *El camp de l'Ombra*. Barcelona: La Campana, 1995.
- PALAU i Fabre, Josep. *Poemas del alquimista*. Barcelona: Plaza Janés, 1979. (Texte bilingüe, versió del autor).
- PARDO BAZÁN, Emilia. *Los Pazos de Ulloa*. Madrid: Alianza, 1971.
- PLA, Josep. *Contraban i altres narracions*. Barcelona: Edicions 62 i "la Caixa", 1980. (MOLC; 33)
- PUIGDELLÍVOL, Ferran. *Cementiri d'estels*. Manresa: Impremta de St. Josep, 1982.
- REGÀS, Rosa. *La canción de Dorotea*. Barcelona: Planeta, 2002.
- *La cançó de Dorotea*. Barcelona: Planeta, 2002.
- RIERA, Carme. *Epitelis tendríssims*. Barcelona: Edicions 62, 1987. (El Cangur; 98)
- *Te deix, amor, la mar com a penyora*. Barcelona: Laia, 1975. (Les eines; 12)
- *Te dejo el mar*. Madrid: Espasa Calpe, 1991 (Austral; A211)
- RILKE, Rainer M. *Briefe an einen jungen Dichter*. Frankfurt a. M.: Insel Verlag, 1982.
- *Cartas a un joven poeta*. Madrid: Alianza, 1980.
- *Cartes a un jove poeta*. Barcelona: Proa, 2005. (Proabutxaca; 62)
- RODARI, Gianni. *El joc dels quatre cantons*. Barcelona: Empúries, 1987. (L'Odissea; 22)
- ROWLING, J. K. *Harry Potter i el calze de foc*. Barcelona, Empúries, 2001.
- SAINT-EXUPÉRY, Antoine de. *El petit príncep*. Barcelona: Laia, 1988.
- *El principito*. Madrid: Alianza, 1980.
- *Le Petit Prince*. París: Gallimard, 1995.
- *Vol de nit*. Barcelona: Vergara, 1966.
- SARAMAGO, José. *Història del setge de Lisboa*. Barcelona: Edicions 62, 1998. (Butxaca; 11)
- SARSANEDAS, Jordi. *Postals d'Itàlia. A: Un segle de poesia catalana*. Barcelona: Destino, 1968.
- SARTRE, Jean-Paul. *La naúsea*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana i l'Observador, 1992. (Clàssics de la Literatura Universal; 2)
- SCHLINK, Bernhard. *El lector*. Barcelona: Anagrama 2004.
- SOLSONA, Ramon. *Cementiri de butxaca*. Barcelona: Columna, 2006.
- TABUCCHI, Antonio. *Afirma Pereira*. Barcelona: Edicions 62, 1995.
- *Sostiene Pereira*. Barcelona: RBA, 1997.
- *Sostiene Pereira*. Milano: Feltrinelli, 1995.
- VALVERDE, José María. "Reloj de pulsera". A: Juan García Hortelano, *El grupo poético de los años 50 (Una antología)*. Madrid: Taurus, 1978.
- VERNETTA, Xavier. *L'home del Jaguar blanc*. Barcelona: La Magrana, 1997.
- WOOLF, Virginia. *Orlando*. Barcelona: Edhasa, 1985.